

Már előre ráncoltam a homlokom, amikor megtudtam, hogy kispapunk szeptember elején ismét hozzánk látogat. No nem azért, mintha nem örültem volna jöttének. Plébániánkra gyakran érkeznek seminaristák innen-onnan, s örömmel tapasztalom, hogy nemcsak nyitott ajtókra, hanem nyitott szívekre is találunk a hívek körében. A főfájást most az okozta, ugyan mivel töltjük ki ezt a 3-4 napot, hiszen a szeptember eleje amolyan „holt szezon” nálunk, a táboroknak vége, az iskola és felnőtt katekézis még várat magára, egyszóval mit lehetne beleszuszakolni ebbe az arasznyi időbe. Az aggodalmaskodás, mint annyiszor máskor, most is hiábavalónak bizonyult. Ahogy telmúlt az idő, úgy érkeztek a mentő ötletek: egy paptestvér meglátogatása, házimozi, jutalomkirándulás a legettekeszebb csimotákkal...

A lista újabb programponntal bővült, amikor föllapoztam a Keresztény Élet című hetilapunkat. Egy olyan Veszprém környéki kegyhelyről olvastam benne, amely évtizedek óta feledésbe merült. Elszánt, buzgó hívek azonban újra fölfedezték és közkinccsé kívánják tenni a hosszú és kényeszerű hallgatás után. Rab Mária-forrás – így hívták a helyet hajdanán. Egy ártatlanul megvádolt leányzó fogságában a Boldogságos Szűz közbenjárását kérte, hogy véttelensége kiderüljön. Mind ahányszor vízért jött a forráshoz, Jézus anyjához folyamodott. Nem hiába rebegett ajka imát, ügye tisztázódott. Mivel a csodával fölerő esetnek hamar híre ment, egyre többen kezdték látogatni ezt a különös helyet.

Több se kellett ezután, tüstént programba vettük a zárandoklatot is. Így csöppentünk egyik délután

Rab Mária

a királynék városába. Némi kószálás után a cikkíró útmutatása szerint rátaláltunk a forráshoz vezető ösvényre. Noha az ateista rezsim mindent megtett, hogy a legapróbb nyomokat is eltüntesse, szorgosan követtük a felfedezők útvonulát. A kanyargós erdei útra érve feltűnt, hogy a nemrégiben odahelyezett eligazító táblákat ripityára törte valaki. Pár perces baktatás után már a helyszínen voltunk. Hetvenes éveiben járó bácsika kaszálgatott a környéken, készítette a terepet a hétvégi ünnepi misére.

- Lám, itt is egy tönkrezúzott tábla... Kinek állhat érdekében az ilyen barbárság? Ki leli ebben örömet? – zsörtölődtem hangosan. Az öregúr kezében megállt a kasza.

- A szocialista embertípus-

nak, annak... Mert annak semmi se szent. Pusztít és rombol, mert építeni képtelen – válaszolta fennhangon az öreg. - Neveletlenül kerülnek ki az iskolapadból, csak a tudással tömik a fejüket, olyan hogy tisztesség meg becsület, ismeretlen fogalom a számukra!

Bizony a forrás és környéke így egy kissé lehangoló volt számunkra. De igazat kellett adjunk az öregnek. Míg rövid fohászkunk után a kocsihoz lépkedtem, Istenben boldogult Mindszenty hercegprímás szavai visszhangoztak felém : „...a gyermek felé kezek nyúlnak és ezek a kezek nem Jézus kezei, nem az Egyház karjai, hanem avatatlanok, nevelésre nem termettek karmai...”, „...erkölcsöt, kultúrát Isten, Egyház és kegyelem nélkül nem fakasztanak...”

Bíborosunk 1947-ben mondta ezeket. Döbbenetes vízió a jövőről. A jelenünkről. Annak a posványinak, amiben fuldoklunk, itt az eredője. Lesz-e változás? Lesz-e másképp? Rajtunk is múlik! Egyházunk liturgiájának egyik akklamációja így hangzik: „Monstra Te esse Matrem!” Mutasd meg, hogy édesanyánk vagy! Ezt most hadd toldjam meg egy újabbal: Szűz Mária! Aki az igaztalanul elítéltet megmentetted, mutasd meg most rajtunk is hatalmad! Ne engedd, hogy a teljes hitetlenségbe és közönybe süppedjünk! Segítsd ki tömlöcükből az önzésükben fuldoklókat, a pillanatnak élőket, a rút haszonlesőket, az istentelen anyagelvűség rabjait!

Horváth Lóránt (plébános)

Az öröm

Henri Boulad SJ előadása - Genf-Veyrier, 1994. dec. 10-11.

1. nap, 1. előadás:

Kedves Barátaim

Egy perzsa misztikus mondatával kezdem:

Hasítsd fel az ember szívét és egy Napot fogsz találni benne.

(Sciabistari)

Én Egyiptomból jövök, és Egyiptom hajdan a Napot tartotta az ATON, vagyis az élő Isten szimbólumának. A mi korunk egyre inkább felfedezi a külső, a kívülről jövő Napot, a létezés gyönyörűségét, mámorát. Ám az élet gyönyörének felfedezése azzal a kockázattal jár, hogy lassan elvesztjük érzékünket a másik Nap iránt, amelyik a bensőnkben ragyog. A különbség a külső és a belső napsugár között az, hogy míg a külső gyönyört, élvezetet, kielégítést ad, a belső Nap ajándéka az öröm. Vajon tudja-e a mai világ, hogy mi az öröm?

Mindenki tudja, hogy mi az élvezet, mi a gyönyör, vagy ahogy manapság emlegetik: „az élvezet-höz, azaz a fogyasztáshoz való jog”. Ez az élvezet kívülről jön, az érzékek közvetítésével, szemünk láttára, fülünk hallatára, kezünk érintésére - a testünk által. Az élvezet addig tart, amíg az inger ösztönzi. S hogy tovább tartson az élvezet, tartóssá kell tenni az ösztönzést, állandóan ingerelni kell az érzékeket. Az örömet nem kell stimulálni. Nem mulandó, mert belülről fakadó forrás.

Eszembe jut Jézusnak a samariai asszonnyal folytatott párbeszéde:

Jézus azt felelte: „Mindaz, aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amit én adok neki, soha többé nem szomjazik meg. A víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrássá lesz benne.” (Jn 4,13-14)

A misztikus, az az ember, aki behunyja a szemét a vakító nap elől, hogy felfedezze a másik napot,

a bensőt. Talán tényleg be kell hozza hunyni a szemet. Elfogadni egy bizonyos sötét éjszakát, eloldódást, leszakadást, elszegényedést. S ekkor születik valami a szívünk mélyén.

„A 21. század kereszténysége vagy misztikus lesz, vagy egyáltalán nem lesz” - mondja a német teológus Karl Rahner. Ezt én is így látom. Hiszem, hogy a holnap vagy a misztika jegyében fog eljönni, vagy nem is lesz számunkra holnap. Európa egyre épül. Bruxellesben, Strassburgban szép struktúrákat találnak ki számára, sorra gyártják az új törvényeket, szervezik a parlamentet. Ez mind nagyon jó, de csupán a váz, az állványzat. S bár szükség van politikusokra, akik átgondolják a részletkérdéseket, de ha Európa lelke nem létezik, akkor nem lesz Európa. Marad egy szuperstruktúra, egy lélek nélküli test. Európa, találd meg újra a lelkedet! Hunyd be a szemed, találd meg újra a belső Napodat. Mondj le a jóléted egy részéről, fedezd fel a szegénység értékét!

Advent van, és ez a várakozás ideje. Az öröm szerves része, alkotóeleme ennek a várakozásnak. Amit már birtokolunk, amire már rátettük a kezünket, az már nem öröm, hanem élvezet. Az öröm elvész, felszívódik az élvezetben. Meg kell tanulnunk megbecsülni a vágy és a várakozás idejét. Kérjük a Szentlelket, formáljon belőlünk vágyni és várni tudó lényeket, akik felfedezték az öröm forrását, a tűző Napot a szívük mélyén. Amen.

2. nap, 2. előadás:

Kedves Barátaim!

Kairói iskola-látogatásaim során elmentem egyszer egy óvodába is. Egy négyéves fiúcska kis kezébe egy szelet csokoládét szorongatott. Odatartottam elé kezemet, kéregető gesztussal, hogy ugyan,

adja már ide nekem ezt a darab csokoládét. A gyerek először csodálkozva rám emelte a tekintetét, aztán lassan, nagyon lassan, kinyújtotta a kicsi kezét és odaajándékozta nekem a csokoládéját-

Miért mesélem el ezt a történetet? Arról akartam nektek beszámolni, hogy miként vettem rá ezt a kislfiút, hogy szert tegyen egy sajátos tapasztalatra, ráveztettem arra, hogy megtapasztalja az örömet. Mi gyakran összekeverjük a fogalmakat, felcseréljük az élvezetet az örömmel.

A csokoládét megenni - élvezet, odaadni valakinek - öröm.

A gyermeket egészen korán meg lehet tanítani erre a tapasztalatra. Ám vannak, akik még előrehaladott korban sem tudnak különbséget tenni az élvezet és az öröm között. Mai világunk az élvezet felé hajt bennünket, mindennemű csebecbecsével, árúval, reklámmal csalogat. „Igyál Coca-Colát, és boldog leszel, moss fogat Colgate fogpaszttal, és szép leszel, egyél Kelloggot, erős leszel, erős leszel, nyaralj a Baleári szigeteken, de milyen boldog leszel” és így tovább. Vége-hossza nincs a csapdának, melyekbe beleesve azt képzeljük, hogy az örömet, a boldogságot meg lehet csak úgy kapni kívülről - hiszen megvásárolható. S futunk a gyönyörök után. Aztán jön a következő csalétek, egyik a másik után, na még ezt is, na még azt is, majd csak a végére érünk, mondjuk magunkban. De aztán be kell látnunk, hogy nincs kiszállás. Az élvezet, a gyönyör, ha nem kap állandó

Utánpótlást, alábbhagy, elsápad, elfásul.

Jézus nem élvezetet, gyönyört hozni jött el hozzánk, hanem hogy felfedje nekünk az örömet. Az öröm maradandó. Mikor Jézus ezt mondja: „örömtöket senki sem veszi el tőletek”, (Jn 16,22) az azt jelenti, hogy az öröm, ha benne lakozik egy ember szívében, hozzáragad ahhoz a személyhez, azonosul vele. Az öröm olyan valami, amit nem lehet elvenni valakitől, nem lehet kiragadni a kezéből. Lehet valaki meztelenül a hidegben, lehet nyomorúságban és mégis van öröme. Fedezzük hát fel az örömet! Az 'öröm' egy olyan szó, amit én nagyon szeretek. Jöjjenek el velem egy felső-egyiptomi falucskába. Látni fogják a Nílus partján hancúrozó sok kis pucér gyereket. Nincs rajtuk az ég-világon semmi, de ragyognak az örömtől. A nagyobbak is mind mezítláb, de sugárzik belőlük az öröm. Mert az örömnél semmi köze ahhoz, hogy mink van. Nem a birtoklás, hanem a lét függvénye. Az öröm belülről jön. Forrás. A lelkünkben fakad és azonosít-

ja magát valami hozzá egészen közelállóval, amit békének nevezünk.

„Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Én nem úgy adom nektek, amint a világ adja.” (Jn 14,27)

Öröm és béke. Mi az? Az az, amikor valaki megtalálta a középpontját. A szív útja. A szív útjának felfedezése - titok. Mi nagyon hiszünk az intelligenciában, az eszünkben. Okosak vagyunk. S mi a legnagyobb esély a tévedésre? Ha tévedni akartok, gondolkozatok kizárólag a fejetekkel. A megértéshez vezető út a szíven keresztül vezet. Ez a misztika útja. És a holnap kereszténységé.

A kereszténység nem a nagy intézmény, a kőépületek, templomok, hierarchiák, nem! Ha az egyház nem tanítja meg nekünk a szív útját, akkor semmit sem tanított.

Jézus megnyitja számunkra az öröm útját és ez a szegénység útja. Mert „birtokolni” - gazdagság, de „lenni” - szegénység. Az ember akkor van, amikor semmije sincs. Az Isten van, mert semmije sincs. Mindent odaadott. Mindent elvesz-

tett. Mikor az emberek megkérdezik Jézust: „Mit kell tenni?” Ő azt feleli: „Adni. Akinek két kabátja van, adja oda az egyiket. Akinek két pár szandálja, adjon egyet. Akinek van mit ennie, ossza meg.” Kiszám, add ide azt a csokit! Az első ösztönös gesztus azt mondhatja vele: nem, megtartom. Ne tartsd meg, add ide! És ha a gyermek kicsi korától fogva megtanulta, hogy mit jelent az - adni, akkor idejében megtanult szeretni.

S ha annyi sok házasság összeroppan manapság és annyi szerelem kisiklik, talán azért van, mert nem tanították meg nekik gyerekkorukban, hogy mi az, hogy szeretni. Hogy az nem venni, kapni, megtartani magának, hanem odaadni, elajándékozni.

Kérjük ma Jézustól, az ő békéjét, örömét, azt az örömet, ami maradandó, azt az örömet, amely forrás, ami a lelkünk középpontjából fakad. Ez a szív útja. Isten útja. Amen.

A MAGYAROK ISTENÉHEZ

Vagy-e? S ki vagy? S mienk vagy-e? Csupán mienk és senki másé? Szabad-e hogy csupán a mienk légy? És lehetsz-e az, aki vagy, ha csupán a mienk vagy?

S mégis: lehetsz-e, aki vagy, ha nem tudsz csupán-mienk is lenni? Lehet-e világod végtelen, ha nem vagyunk mi is közepén, és sorsunk a Tengely?

Mi vár ránk? És jön-e még igazság? Vagy mi leszünk a keresztrefeszített a nemzetek közt? Akkor is középen áll a Kereszt, s ki szenved: Messiás.

És ez van talán hátra még. Az embert, az aprót, megváltottad már. A népek váltsága jó most. S bizonytalán mienk vagy, Isten, amíg mi hordjuk a keresztet.

Mert nem lehetsz, a mérges kis Wotanok öccse te, egy a sok közül, pogány csillag, hanem ki eljött, csillogtató nap, s kinél kisebb nekünk nem elég:

magyarok és mindenek Istene.

Babits Mihály

ISTEN NYOMDOKÁN

Ki vagy te Istenem —, és ki vagyok én?
Te vagy a mindenség —, és mi vagyok én?
Te tudsz mindent —, de mit tudok én?
Te mindent megtehetsz —, de mit tehetek én?
Te megvalósítasz mindent —, de mit cselekszem én?

Te minden fölött szent vagy —, én csak szegény bűnös vagyok.
Milyen erős vagyok veled, és milyen gyöngé nélküled!
Ítélni, mint az Isten —, annyit jelent, mint bölcsnek lenni, mint az Isten.
Ítélete: zsinórmértéke ítéletünknek.
Akarata: mércéje akaratunknak.
Istenem, nem lehet jó az, ha neked nem tetszem!
Ha veled hadilábon állok, magammal is meghasonlottam.
Ha perbe szállok veled, nincs többé lelkemnek békéje.
Vidd véghez bennem akaratodat akkor is, ha azt nem szívesen teljesítem!

Gyereköldal

Keress meg az elrejtett Bibliai idézetet, a -csillaggal jelölt betűtől indulj!

Ó	L	T	H	O	Z	Z	Á	N	K
Z	A	B	E	T	E	L	J	E	S
S	L	L	T	A	T	Y	Á	I	E
L	Ü	Ó	S	S	O	K	F	N	D
A	G	Z	É	*S	O	K	É	K	É
T	É	S	R	O	Z	S	L	H	S
L	V	N	O	D	Ó	M	E	O	N
Á	N	E	T	S	I	Z	A	Z	A
A	I	F	N	A	B	I	A	J	P

Ha ősz, akkor Ifis hétvége!

Ezúttal Balatonboglárra, az egyházmegyei üdülőbe zötyög velünk a vonat!

Péntek délutántól szombat délutánig ismét együtt lehetünk!

Gyorsan jegyezd be a naptárdba, hogy erre az időpontra már máshová ne ígérkezz!

A programból:

- „Nyári fényképalbum lapozgatása”
- „A játék, az gyönyörű” játék-óra
- Mozi (Zsebkendővel szerelkezz fel!)
- Séta a parton (Egy kis romantika)
- Traccsparti kötetlenül – de tényleg (Ez most nem ún. irányított szabadidő!)
- Templomi elcsendesedés

Indulás és érkezés vonattal.

Indulás Kanizsáról: 16,49	Érkezés Boglárra: 18,18
Indulás Boglárról: 15,38	Érkezés Kanizsára: 17,06

És a kaja?

-A vacsora a hozott hazai lesz (...hogy legalább azzal ne menjen az idő)

-A másnapi reggeliről és ebédéről magunk gondoskodunk. Egyszerű lesz és laktató.

Számítok rád! Lóránt atya

Majd' elfelejtettem az időpontot: október 15-16-ról van szó!

Lóversenyen

A lóversenypályán Kohn észreveszi, hogy egy pap belopakodik az istállóba és

megáldja az egyik lovat. Megjegyzi a lovat, majd csodálkozva látja, hogy a következő futamot az addig esélytelennek tartott ló toronymagasan megnyeri.

A következő héten futam előtt elbűjlik az istállóban. Jön megint a pap, megáldja az egyik paripát. Emberről rohan a bukmékerhez, feltesz 5 dollárt a lóra, majd amikor tényleg a megáldott ló nyer, besöpöri az 50 dollárnyi nyereményt.

A következő héten megint meglesi a papot, majd a sikeres fogadás után 20.000 dollárral lesz gazdagabb.

A nagy sikeren felbuzdulva a következő hétre mindenét eladja, majd - miután ismét kileste a papot - minden pénzét ráteszi az akkor megáldott lóra. Azonban ez a ló teljesen lemarad, majd féltávnál összeesik és kileheli a lelkét.

Kohn felháborodva rohan a paphoz:

- Atya, miért tette ezt velem? Eddig ahányszor megáldott egy lovat, az nyert, ez meg most még a célba se tudott bevánszorogni!

A pap a fejét csóválja:

- Látod, fiam, ez a baj veletek, zsidókkal. Nem tudjátok megkülönböztetni az áldást az utolsó kenettől...

Gyűrűkeresés

Egy gyűrűt zsinagra fűzünk, a zsinag két végét összekötjük. A játékosok szoros körbe állnak, elöltartott kezükbe veszik a zsinaget és zárt marokba láthatatlanul csúsztatják tetszés szerinti irányban tovább a felfűzött gyűrűt. A kör közepén álló fiúnak ki kell találnia, hogy kinek a markában van a gyűrű? Akire gyanakszik, annak a kezére hirtelen ráüt. A megütött markot "tulajdonosának" ki kell nyitnia és megmutatnia. Ha a gyűrű valóban benne van, helyet cserél a közepén állóval, ha nincs benne, tovább folyik a játék.

Szólások és közmondások bibliai párjai

Ószövetség

„**Nem mind arany, ami fénylik.**”
Büneset (I.Móz.3:6)

„**Eltűnt mint szürke szamár a köd-
ben.**” Énók (I.Móz.5:24)

„**A hazug embert hamarabb utol-
érik, mint a sánta kutyát.**” Ábrahám
Egyiptomban (I.Móz.12:10-20)

„**Se szeri se száma.**” Ábrahám utó-
dai (I.Móz.15:5)

„**Kereket old.**” Ábrahámnak hírt
hozó héber (I.Móz.14:13) Hágár
(I.Móz.16:6)

„**Kő kövön nem marad.**” Sodoma
pusztulása (I.Móz.19:24-25)

„**Éhes, mint a farkas.**” Ézsau
(I.Móz.25:27-34) Saul serege
(I.Sám. 14:31-32)

„**A harag rossz tanácsadó.**” Ézsau
terve (I.Móz.27:41)

„**Kölcsön kenyér visszajár.**” A csa-
lót becsapják (I.Móz.27:1-29 és
I.Móz.29:21-23)

„**Bokor a szállása, harmat a taka-
rója.**” Jákób menekül Ézsau elől
(I.Móz. 28:10-11) Illés menekül
Jezabel elől (II. Kir. 19:1-8)

„**Jól forog a kereke.**” Jákób meg-
gazdagodik (I.Móz.30:25-43)

„**Nagy kő esett le a szívről.**” Jákób
kibékül Ézsauval (I.Móz. 33)

„**Hol kerék, hol talp.**” József életút-
ja (I.Móz.37-50)

„**A pénznek nincs szaga**” Józsefet
eladják a testvérei (I.Móz. 37:12-36)

„**Nincs olyan titok, ami ki ne derül-
ne.**” József életben van
(I.Móz.45:25-28) Ákán bűne
(Józsue 7:1-26) Géházi kapzsisága
(II.Kir. 5:20-27)

„**Minden jó, ha a vége jó.**” József
megismerteti magát testvéreivel
(I.Móz.50:20)

„**Szelíd, mint a kezes bárány.**” Mó-
zes (IV.Móz.12:3) Jákób
(I.Móz.25:27)

„**Minden hájjal megkent.**” A ravasz
gibeoniták (Józsue 9.)

„**Nem ijed meg a maga árnyéká-
tól.**” Jáél megöli Siserát (Bírák
4:17-22)

„**Inába száll a bátorsága.**” Gedeon
harcosai (Bírák 7:3) Saul katonái
(I.Sám.13:5-6)

„**Sok kicsi sokra megy.**” Ruth ka-
lást szedeget (Ruth. 2:2-3)

„**Hiányzik egy kereke.**” Dávid Ákis
királynál (I.Sám.21:11-16)

„**Aki á-t mond, b-t is mondjon.**”
Jefte (Bírák 11:29-40)

„**Kimutatja a foga fehérjét.**” Delila
árulása (Bírák 16:4-21)

„**Kicsi a bors, de erős.**” Dávid le-
győzi Góliátot (I:Sám.17)

„**Az ígéret szép szó, ha betartják
úgy jó.**” Saul leányát (Mikált) Dá-
vidhoz adja feleségül (I.Sám.17:25)

„**Madarat tolláról, embert barátjá-
ról lehet megismerni.**” Jonathán és
Dávid barátsága (I.Sám. 18.)

„**Olajat önt a tűzre.**” Jonathán vé-
delmébe veszi barátját Dávidot apjá-
val szemben (I.Sám. 20:27-33)

„**Fúj rá a foga.**” Dávid megkívánja
Betsabét (II.Sám.11:2-4)

„**Más kertjében kapálgat.**” Betsabé
Dávid szeretője lesz (II.Sám.11:2-4)

„**Van mit aprítania a tejbe.**” Sala-
mon gazdagsága (I.Kir.3:13)

„**Aki a korpa közé kevered-
dik,megezik a disznók.**” Salamon
házasságai (I.Kir. 11:1-13) Új.szöv.
tanács: „Ne legyetek a hitetlenekkel
felemás igában...” I.Kor.6:7

„**Jó tett helyébe jót várj.**” Ráháb
(Józsue6:23) A seraptai özvegy lán-
gos (I.Kir.17) Elizeus és a sunemi
asszony (II.Kir.4:8-18) Az arámok
megvendége (II.Kir.6:8-23)

„**Jobb később, mint soha.**” Manassé
megtérése (II.Krón.33:15-16)

„**Olyan a feje, mint egy biliárdgo-
lyó.**” Elizeus (II.Kir.2:23)

„**Eltalálta szarva közt a tőgyit.**”
Aháb halála (I.Kir.22:34)

„**Ha megdobnak kővel, dobd vissza
kenyérrel!**” Az ellenség megvendé-
gelése (II.Kir.6: 8-2)

„**Minél több van, annál több kell.**”
Nábót szőlője (I.Kir.21.)

„**Nem ettünk egy tálból cseresz-
nyét.**” Dániel hűsége (Dán.1:8)

„**Az arany tűzben tisztul, a polyva
megég.**” A három ifjú a
tüzeskemencében (Dán.3:16-27)
Új.szöv. tanács: „...a ti megpróbált
hitetek, mely sokkal értékesebb a
veszendő,de tűzben kipróbált arany-
nál...” (I.Péter 1:6-7)

„**Aki másnak vermet ás, maga esik
bele.**” Dániel az oroszlánveremben
(Dán.6: 25) Hámán bukása (Eszter
7.)

„**A baj ritkán jár egyedül.**” Jób tör-
ténete

Újszövetség

„**Anyja, lánya.**” Salome (Mt14:6-
10)

„**Senki sem próféta a saját hazájá-
ban.**” Jézust megvetik (Mt.13:53,
Luk.4:14-30)

„**Késő bánat, eb gondolat.**” Péter
megbánja, hogy megtagadta Jézust
(Mt.26:75) Júdás visszaviszi a 30
ezüstöt (Mt.27:4) A jobb lator a
keresztlen (Luk.23:40)

„**Az ígéret szép szó, ha megtartják,
úgy jó.**” A két testvér példázata
(Mt.21:28-31)

„**Aki a kicsit nem becsüli, az a na-
gyot nem érdemli.**” A talentumok
példázata (Mt. 25:14-30)

„**Nincs rajta áldás.**” Jézus vérdíja
(Mt. 27:3-10) Zákeus vagyona
(Luk.19:1-10)

„**Ami késik, nem múlik.**” A tanítvá-
nyok jutalma (Mk.10:28-31)

„**Hálni jár belé a lélek.**” Jairus lá-
nya (Luk.8:42)

„**Jó kifogás sose rossz.**” A nagy
lakomára meghívtak (Luk.14:15-
24)

„**Addig a barátság, míg zsíros a
konyha.**” A tékozló fiú barátai
(Luk.15)

„**Aki keres, talál.**” Az elveszett
drachma (Luk.15:8-10) Az elrejtett
kincs, az igazgyöngy (Mt. 13:44-46)

„**Más szemében meglátja a szálkát,
magáéban a gerendát sem veszi
észre.**” A farizeus és a vámszedő
(Luk. 18:9-14)

„**Kecskére bízták a káposztát.**” Jú-
dásra, mint tolvajra az apostolok
pénzét (János 12:4-6) A hamis sáfár
(Luk.16:1-12)

„**Ki korán kel aranyat lel.**” Magda-
lai Mária találkozik Jézussal (János
20:1-18)

„**Hamarabb utoléri a hazug em-
bert, mint a sánta kutyát.**” Anániás
és Szafira (Ap.csel.:5)

„**Ühethi bottal a nyomát.**” Pál mene-
külése a damaszkuszi zsidók haragja
elől (Ap.csel.9:23-25)

„**Kutyából nem lesz szalonna.**” Sa-
ult a jeruzsálemi tanítványok nem
fogadják maguk között
(Ap.csel.:9:26)

„**Jobb adni, mint kapni.**” Tábita
(Ap.csel.:9:36)

„**Amit ma megtehetsz, ne halaszd
holnapra!**” Félix (Ap.csel.24:24-
25) A gazdag ifjú (Mk. 10:17-27)
Jézus követése nem enged haloga-
tást (Luk.9:59-60)

„**Nem esik messze az alma a fájá-
tól.**” Timóteus (II.Tim.1:5) Heródiás
leánya (Mt.14:6-10)

Závodny Mária szerkesztő

Mennyit ér a szó?

Elmesélném neked, hogy mennyit ér a szó. Csak telepedj mellém, Istenem! Tényleg, mennyit is ér?

Becs szóra, ott leszek! ... Azóta sem jött.

Tuti, hogy elviszem neked! ...Még mindig nem kaptam meg.

Holt biztos, hogy megcsinálom!” ... Már el is felejtette.

Rám számíthatsz!” ... Színét sem láttam azóta.

Majd hívlak!” ...Már a telefonszámomat is elveszítette.

A kérdés az, hogy melyik vagyok én: az ígérető, nem vagyok olyan szegény, hogy még ígérni se tudjak, vagy a csalódott, bajba jutott? Könnyű ígéretetek, felelőtlen kijelentések.

Néhány hete az egyik nyolcéves, hittanos gyerekkemmel kötöttünk egy hirtelen jött alkut: megbeszéljük, hogy a következő alkalomra készítünk egymásnak egy rajzot. Egyezségünk jeleként ő váratlanul szó nélkül kezet nyújtott, és a 'kezet rá' mozdulattal végérvényesítettük a megállapodást. A hét folyamán többször eszembe villant a kérdés: Vajon elhozza-e a rajzát? Komolyan veszi-e a 'kezet rá' - egyezségünket?

Bevallom, majdnem én felejtettem el. Az adott nap kora reggelén pánikszerűen múlt el az álomosságom és pattantam ki az ágyból, hogy még indulás előtt kész legyen a mű. Mikor beléptem a terembe, szememmel rögtön a kisfiút kerestem. Aznap azonban nem jött el. Miattam vajon hányszor álltak már emberek csalódottan? Sajnos, nagyon sokszor.

„Elmesélném neked, hogy mennyit ér a szó”. Nekem, nekünk lenne mit mesélned, Istenem! Dédapáinknak nem kellett: Nekik az adott szó mindennél többet ért. Miért? Mert a szívükben élt a jézusi tanítás: „*A ti beszédeitekben az igen legyen igen, a nem pedig nem!*” (Mt 5,37). Olyan jó lenne, ha minél többször mellénk telepedne az Isten, és elmesélné nekünk a szavak titkát! Ám ez is, mint annyi minden, csak rajtunk múlik: Van-e időnk csak úgy elücsörögni? Tudunk-e helyet szorítani a mellénk telepedő Istennek, embertársainknak, akik csak mesélni szeretnének, vagy éppen csak együtt hallgatni velünk? Hisz a csend legalább olyan értékes, mint a szó:

*„Mert nem a csend van
két szó között,*

hanem a szó van két csend között.

Szólni nem az tud, aki szólni tud:

Szólni az tud, aki hallgatni tud.”

Boda Zsuzsa

*Isten, aki tőled elfordul, elbukik,
aki hozzád fordul, föltámad,
aki benned marad, szilárdan áll.*

*Isten, aki elhagy téged, meghal,
aki visszatér hozzád, újjáéled,
aki benned lakik, élni fog.*

*Isten, te térítesz magadhoz minket,
te hántasz le rólunk minden hamisat,
te adod ránk az igazi valóság ruháját.*

*Hallgass meg, hallgass meg, ó Istenem!
Egyedül téged szeretlek, téged követlek,
téged kereslek, a tiéd akarok lenni egészen.*

*Kérlek, parancsolj nekem,
uralkodj fölöttem, ahogyan akarsz.
Űzd ki belőlem az oktalanságot,
hogy fölismerhesselek téged.
Mondd meg, mire figyeljek,
hogy megismerhesselek téged.
S remélem, mindent meg fogok tenni,
amit parancsolsz.*

*Téged kívánlak,
s újra csak azt kérem tőled,
ami e kívánságomat fokozza.
Add, Atyám, hogy keresselek téged,
óvj meg a tévedéstől:
ne engedd, hogy keresés közben
bármilyen más a te helyedre kerüljön.*

*Add meg, kérlek, Atyám,
hogy megtaláljalak téged,
s ha fölösleges vágyak rejtőznek bennem,
tisztíts meg ezektől,
S tégy alkalmassá arra,
hogy megláthassalak téged.*

Szent Ágoston

Elesett hőseinkért

Urunk, ki láttad őket az utcai sortüzek előtt, s a tűzzel telt ég alatt: Te láttad szívüket is, s tudsz és lemérsz mindent, ami első eszméléseik óta megtöltötte e fiatal szívek poharát. Ismerted lelkük minden zugolyát és mindazt, ami gyermekkoruk óta történt velük azokig a pillanatokig, amikor önként odaadták életüket övéikért és minden magyarért. Kérünk, vedd majd a Te örök fényességbe őket éppen ezekért a pillanatokért, amelyekben oly dicsó önzetlenséggel meghozták életük legnagyobb áldozatát.

Ezeknek a pillanatoknak magaslatán bizonyára mind tudták, hogy meg kell halniok. De a nemzet életének és lelkének szabadsága drágább volt nekik, mint a saját életük. Odaadták azt! Kérjük, mossa le róluk a Te szent Fiadnak vére mindazt, amivel az emberi természet gyöngesége folytán valamikor is érhetette őket a köznapi élet bármi apró gyarlósága. Könyörülj rajtuk — miattunk és érettünk.

Könyörülj rajtuk: értünk haltak meg. Hiszen Te magad akartad, hogy minden áldozat, amelyet a kereszténységen és a megváltott emberiségen belül egymásért hoznak az emberek, ott ragyoghasson a Szentek Egyességében. Hallgasd meg most ezeket a mi imádságainkat, amelyek Hozzád szállnak értük, a te Szent Fiad vére által átjárt eme Egyességből, oltáraid áldozatából, templomainkból, otthonainkból, szülők és hozzátartozók sírásából, mindünk fájdalomából és egész nemzetünknek Téged érettünk is engesztelni akaró szenvedéseiből.

Tisztítsd meg és szenteld meg őket az örök életre, Szentlélek Úristen, ki kereszttségük óta fuvalltál körülöttük jószággal, s aki haláluk pillanatában is ott lehettél velük az utolsó, láthatatlan kegye-

lemmel! Tedd a szívünket tevékenyé az érettük való imádságra és az ő áldozatukért cserébe való önmegtágadásokra. Tedd a szívünket erőssé, hogy engeszteljünk Tégedet azért is, amik miatt a nemzet felelősége is részes az ő halálukban.

Bűnbánó szívvel járulunk Eléd, és azt is ígérjük, hogy méltóak akarunk lenni haláluknak erre az áldozatára. A nemzet életéért mentek halálba — add nekünk, Urunk, kegyelmeidet, hogy haláluk által tisztább legyen a nemzet élete. Mindnyájunknak, akik élve maradhattunk, add meg a személyeiken túl a nemzet közéletében szükséges erényeket is: a tisztességet és a tisztaságot, a derekasságot és erősséget, a közérdek szolgálatának alázatát és egyenességét, a bátorságot és az erős tettekkészséget. Nekünk add íme azt, amit helyettünk érdemeltek ki előtted a halálukkal. Hisz mégis csak a legtöbbet adták, amit adhattak. Fialat életüket, amelyet nem érinthet többé a testvér öröme, a szeretett csókja, a gyermek gögicsélése, a napfény és holdfény s a virágok illata.

Járj közbe te is, Szűzanya, mindnyájunk Édesanyja, mindnyájunk közbenjárója, Világ Királynője, Magyarország Nagyszónya. A Neked szentelt őszi hónapban estek el. Abban a hónapban, amelyben életednek Istennel együtt való titkait mondja el a szentolvasó az egész világon.

Kérünk azokra az emlékekre, amelyek hozzájuk fűznek Téged! Minden szentolvasó-tizedre, amit bármikor is elmondtak neked. Minden Úrangyalára és Üdvözlégyre, amelyben az Angyal szavával köszöntöttek Téged. Kiontott vérükre, amely a neked oly kedves Magyarországot omlott. Szilárdan akarjuk hinni, hogy vérük által

még drágább lett ez az ország a Te anyai szívednek. E hét tör átjárta szív közbenjárása által enyhítsd az anyai szívek fájdalmát. Járuljon hozzá ezeknek az anyai szíveknek fájdalma is bűnbánatunkhoz, megtisztulásunkhoz és országunk sorának jobbra fordításához--Ámen

1956 november - Ijjas Antal

Egy szőlőműves imája

Uram!

Te látod,

hogy hányszor viselkedek

a gonosz szőlőművesek módjára,

akik nem adták meg gazdájuknak a termést,

elárulták őt.

Sokszor én sem adom meg neked,

amit kérsz,

hogy szeresselek és szolgáljalak

téged

és embertársaimat...

Én is elárulok bűneimmel,

szeretlenségemmel.

Bocsáss meg, kérlek, és segíts,

hogy újra és újra téged válasszalak,

és megadjam a termést,

mint a jó szőlőművesed.

Ámen.

Hallotta?...

XVI. Benedek: a vallás a garanciája a hiteles szabadságnak

XVI. Benedek most is a relativizmus diktatúrájáról beszélt a glasgow-i Bellahouston Parkban tartott szentmisén. Mint mondta, sokan ki akarják zárni a vallást a közéletből, csupán magánügynek minősítve azt, mint ami veszélyezteti a szabadságot és az egyenlőséget. Pedig éppen a vallás a garanciája a hiteles szabadságnak és a tiszteletnek, minthogy testvérnek tekint minden embert. A szentmisét, amelyre a vártnál jóval többen, hetvenezeren mentek el, a liturgiáról zajló vita előzte meg.

Amikor megérkezett a pápamobil a skóciai Glasgow-ba, a Bellahouston Parkba, az összegyűlt katolikusok tömege ujjongva köszöntötte a pápát, aki megáldott egy kisgyermeket.

XVI. Benedek most is a relativizmus diktatúrájáról beszélt a Bellahouston Parkban tartott szentmisén. Mint mondta, sokan ki akarják zárni a vallást a közéletből, csupán magánügynek minősítve azt, mint ami veszélyezteti a szabadságot és az egyenlőséget. Pedig éppen a vallás a garanciája a hiteles szabadságnak és a tiszteletnek, minthogy testvérnek tekint minden embert.

A pápa a katolikus tanárokhoz és politikusokhoz külön is szólt, mondván, hogy a hívő világiaknak teljesíteniük kell a keresztségükből adódó küldetésüket, nemcsak életpéldájukkal, hanem azzal is, hogy képviselik a hit bölcsességét a közéletben. Mint fogalmazott, a társadalomnak szüksége van olyan tiszta hangokra, amelyek kifejezik jogunkat az életre, nem az önpusztító szabadság dzsungelében, hanem egy olyan társadalomban, amely polgárai valódi jólétéért dolgozik; kiemelte a „kultúra evangelizációjának” fontosságát.

A pápa a fiatalokra leselkedő veszélyekre is felhívta a figyelmet, a drog, az alkohol, a szex, a pornográfia és a pénz kísértésére, ami csillogó, de felszínes. Csak Jézus Krisztus szeretete marad nektek – mondta a pápa. Hozzátette: „az egyház hozzátok tartozik”.

A pápa megemlítette Szent Niniánt, a skótok egyik térítőjét, Szent Margitot, Szent

Mungót, Glasgow védőszentjét és Szent Kolombát, három skót szentet (köztük az Árpád-házi származású Szent Margitot is); és emlékeztette lelkipásztori kötelességükre az ország püspökeit.

A pápa kiemelte azt is, hogy mivel az Egyház életének középpontja az Eucharisztia, központi szerepet játszik az egyházban a papság. Ezért a püspökök gondját kell, hogy viseljék papjaiknak, akiknek a szerzetesekkel együtt Isten keresztje szerint kell élniük.

Végül a pápa kelta nyelven szólt a jelenlévőkhöz: „Sith agus beannachd Dhe dhuibh uile; Dia bhi timcheall oirbh; agus gum beannaicheadh Dia Alba.” Azaz: Isten békéje és áldása legyen veletek; Isten legyen veletek; Isten áldja a skótokat!

A szentbeszéd után Susan Boyle énekelte el a How Great Thou Art című dalt.

Damian Thompson, a Daily Telegraph vallási ügyekkel kapcsolatos bloggere, aki rendszeresen megvédi a pápát a különböző támadásokkal kapcsolatban, a tekintélyes konzervatív napilap hírportálján vezetett blogjában beszámolt arról, hogy a látogatás előkészítése során a skót szervezők nem akarták teljesíteni a Vatikán azon kérését, hogy az oltáron legyen három-három gyertya, valamint egy a kereszttel szemben, középen, ahogy a pápa misézni szokott (a hét gyertya a menőrára utal). Mint írta, Guido Marininek, a pápa ceremóniamesterének nincs könnyű dolga.

Marini a Scotland's Heraldnak azt nyilatkozta, teszi hozzá Damian Thompson, hogy a pápa az összes mise prefációját és kánonját latinul mondja majd, hogy így is kifejezze az egyház egyetemességét és történelmi folytonosságát. Marini a misék zenei kívánalmait is megírta

egy levélben az angol, skót és walesi püspököknek. A zenét egyébként James MacMillan zeneszerző írta, külön erre a pápai misére.

Thompson ugyancsak megjegyezte, hogy a skót plébániáktól áldoztatási engedéllyel rendelkező laikusok segítségét kértek, holott jelen lesz annyi pap, akik meg tudják áldoztatni a misére látogató tízezreket. Ráadásul pápai miséken sosem szoktak laikusok áldoztatni.

Glasgow-ban végül az oltár mellett volt három-három gyertya, középen, a kereszttel szemben egy, a prefációt és a kánonot is latinul mondta a Szentatya, továbbá szokás szerint nyelvre áldoztatott, miközben az áldozáshoz járuló térdelt (az áldoztató papok viszont nyelvre és kézbe is áldoztattak). A mise többi részét pedig a nemrég jóváhagyott új angol fordítás szerint mondták, ami pontosabban követi a latin eredeti szövegét.

A Kontinuitás Hermeneutikája blog szerzője, aki a Catholic Herald brit katolikus hetilap munkatársa, meg is jegyezte, hogy látszik, hogy a liturgia kompromisszum volt a skót előkészítők és Marini között. Tim Finigan nem rejti véka alá, hogy a pápa liturgikus törekvéseinek támogatója, kritizálja a szerinte sivár szentélyt és számos éneket, amelyek nem kapcsolódtak a liturgiához. Ugyanakkor másokkal együtt nagyra értékelte, hogy a pápát csendben várta a tömeg.

Glasgow-ban egyébiránt a pápa megáld egy kilenc éves kisfiút, aki korábban levelében arra kérte őt, hogy segítsen neki távol tartani magát a rákot, amiből korábban kigyógyult. Anton McManusnál négyéves korában fedezték fel, hogy rákos daganat van a gerincén. Kemoterápiával kezelték, és kétszer megműtötték.

Magyar Kurír

Tanulságos történet

A bölcs asszony

Volt egy nagyon gazdag ember, aki rendkívül kegyetlen és zsugori volt. A felesége jószívű és szeretetteljes volt, és mindenki iránt együtt érző. Az asszonyt mindenki szerette, a férjét azonban senki sem. „Isten ezt a rossz férjet adta nekem – gondolta mégis a feleség –, mit tehetnék hát? Senki sem szereti őt, úgy-hogy legalább nekem szeretnem kell.” Így kedves volt hozzá, és éjjel-nappal szolgálta.

Éhínség tört ki a vidéken, és sok falubeli fordult hozzájuk segítségért. A feleség mindenkinek adott pénzt, és elárasztotta őket szeretetével és együttérzésével. A férj, zsugorisága ellenére, nem bánta a felesége nagylelkűségét. „Amíg nekem magamnak nem kell adnom, addig elégedett vagyok” – gondolta.

Amikor a feleség pénzt adott, az emberek azt mondták:

- Csak kölcsönvesszük a pénzt, vissza fogjuk fizetni!
- Nem, nem kell visszafizetnetek. Ajándékba adom. Fogadjátok csak el! – felelt az asszony.
- Nem – utasították vissza az emberek. – Visszafizetjük majd, ha vége az éhínségnek.
- Ha tényleg vissza akarjátok fizetni – felelt az asszony –, akkor aznap adjátok oda a pénzt, amikor a férjem meghal!

Némelyik embert megbotránkoztatta, hogy az asszony így beszél. Mások úgy gondolták, hogy amikor meghal a férje, nagy költségei lesznek a temetés-

sel, és azért kéri ezt.

Egyik fiuk épp ott volt, amikor az anyja ezt a furcsa kijelentést tette. A fiú mindkét szülőjét nagyon szerette, de amikor meghallotta, mit mondott az anyja, nagyon megharagudott. Elment az apjához, és elmondta neki a történeteket.

– Anyám azt kéri az emberektől, hogy a halálod után fizessék vissza a pénzt, amit ad nekik.

Az apa nem hitt a fülének.

– Hogy mondhat ilyet? – kérdezte. – Mindig kötelesség nélkül szokott pénzt adni. Most miért kéri hát, hogy adják meg a pénzt, és miért kell ennek a halálom után történnie?

A férj odament a feleségéhez, és megkérdezte: – Mondd meg nekem, miért kéred az embereket, hogy a halálom után adják meg a pénzt?

– Nem érted? – válaszolt az asszony. – Az emberek nem szeretnek téged. Tulajdonképpen gyűlölnék. Mindenki azt szeretné, hogy már ma meghalj, de sok pénzt fogadtak el tőlem, és az emberek természetüknél fogva nem akarják visszafizetni a pénzt. Mostantól fogva ahelyett, hogy a halálod járna az eszükben, azért fognak imádkozni Istenhez, hogy tartson téged életben, hogy ne kelljen visszafizetniük a pénzt. Szeretném, ha még hosszú, hosszú évekig élnél! Ki tudja, egy nap talán te is szerető, jószívű és együtt érző leszel. Megtréfáltam őket. Szeretném, ha azért imádkoznának Istenhez, hogy élj. Ez boldoggá tesz engem. Kit érdekel a pénz? Azt akarom, hogy nagyon sokáig élj!

A férjet nagyon meghatotta felesége bölcsessége és iránta érzett szeretete. Megfogadta, hogy könnyö-rületesebb lesz másokhoz.

Esti imádság

*Ó, milyen vak homályba futnak
Kik nélküled indulnak útnak.
A kezemet nézem: leszárad;
szívem sívó homokkal árad.*

*Valamikor kézen vezettél;
szökni akartam, nem engedél,
csend volt szívemben és a csendben
szavad szólt csak, mindennél szebben.*

*Én Istenem, hívj vissza engem!
Magam maradtam, eltévedtem.
Légy bátorságom, bizodalمام;
Ó, légy úrrá megint Te rajtam!*

Keresztury Dezső

A kegyelem

*Te soha többé nem leszel nyugodt
s nem lesz tiéd a nyárspolgári béke,
mert beléd hullott az Isten vetése
és azt kitépni nem lehet, -- vagy nem mered,
mert érezed, hogy éned jobbik része.
Azt megteheted, hogy soha nem kapárod,
hogy letaposod a kihajtó ágat,
hogy nem öntözöd,
hogy szinte gyűlöld,
-- de harmat is van,
és néha, akaratlan, meglep.*

*És [valahogyan] elindul benned
egy gondolat, egy szó, egy jóbarát, egy semmi -- --
s amit már kezdted elfeledni
vagy letagadni: duzzad, újra él.
A gyökér, a mag,
beléd szövdik és szállá fakad
és vakmerő kalandra bátorít:
kilépni önmagadból,
az átlagosból,
-- komolyan venni azt, amit
hiszel.*

Tulajdonképpen mért nem kezded el?

Szent-Gály Kata

„Krisztus követése a fogyasztói társadalomban”

2. A hit és a kulturális evangélium mélyén

Részlet John F. Kavanaugh könyvéből

Az evangélium, mint a lét és az észlelés „kerete”

Egy „evangélium” a kinyilatkoztatás könyve: olyan döntő kútfő és referencia, amely valódi létünket fedi fel. Választ ad arra, hogy kik vagyunk, mit remélhetünk, hogyan cselekedjünk, mi az, ami maradandó, mi az, ami fontos, mi az, ami valóban érték. Egy evangélium tehát megmondja, hogy a gyakorlatban ki vagy mi az istenünk.

Az embereket ma már nem foglalkoztatja túlzottan az ateizmus kérdése. Hozzászoktunk az ehhez hasonló kérdésekhez: „hisz ön Istenben?” Manapság azonban ez a kérdés már nem bír jelentőséggel (ha egyáltalán bírt is valaha). Sokkal inkább kulcskérdés számunkra az, hogy „Milyen istenben hisz?” A tudomány „értékmentességének” mítosza ma már halott, nem is beszélve az egyéb emberi vállalkozásokéről. Bárki, bármely tudós, filozófus, politikus, közgazdász vagy gyári munkás tisztel valamit isten gyanánt, értékrendjének létezik egy végső alapja. Nem az a kérdés, hogy hinni vagy nem hinni, értéknek tartani vagy sem, hanem az, hogy miben hinni és mit tartani értéknek. Vagyis, ha felhagyunk a semlegességünkben való tetszélgeccsel, hol találjuk meg magunkat igazán, hol van megírva a sorsunk? Mi számunkra a kinyilatkoztatás könyve? Mi az evangéliumunk?

Az amerikai társadalomban legalább két, egymással versengő evangéliummal, kinyilatkoztatási forrással találkozunk. A kettő olyan radikálisan tér el egymástól, mint a fény és a sötétség, az élet és a halál, a szabadság és a rabszolgaság, a hűség és a hűtlenség. Érzékelésünk végső, egymással versengő „formái” ezek, amelyeken átszűrjük valamennyi tapasztalatunkat. Ezenfelül mindkét forma egy ideált nyújt tudatunk számára, amelyhez képezt magunkat és

a világot látjuk. Ezeket a versengő életformákat nevezhetjük a „Személyesség” és az „Árucikk” evangéliumainak: a személyes létformának és az árucikk létformának; a Személy-istennek és a Dolog-istennek. Mindkettőnek megvan a „temploma”, kultusza és rítusai, saját belső nyelvezte, valamint az eretnekségről alkotott képe.

Az egyik létforma, az egyik evangélium, a férfiakat és nőket mint lecserelehető és a piacon forgatható árucikkeket tünteti fel, a másik - kibékíthetetlen módon az elsővel - a személyekre mint helyettesíthetetlen, egyedi és szabad lényekre tekint. Vannak, akik forma szerint valamilyen keresztény egyház tagjai, valójában az uralkodó kultúra evangéliumát követik, és így a „dolgok” világi egyházához tartoznak. Mások, akik bár forma szerint nem tartoznak sem keresztény egyházhoz, sem zsidó hitközséghez, mégis egész életre elköteleződtek az Ószövetség Ura által, vagy Jézus Krisztus - a valóságos Isten, és a valóságos ember - személyében kinyilatkoztatott üzenet és igazság mellett.

Az emberarcú kultúra: az amerikai kultúra kedvező vonásai

A fenti ellentétpár felállítására természetesen bizonyos veszélyekkel jár, egyebek között a túlzott egyszerűsítés veszélyével. A kultúra emberi alkotás, amely ugyanúgy vezethet kóros állapothoz, mint ahogy áradhat belőle a kegyelem, s az egészség forrása lehet. Egy kultúra alighanem éppúgy megtéríthető, mint egy személy. Ennek lehetőségét legalábbis nyitott kérdésnek tekinthetjük. Itt azonban saját kultúránkra szeretnénk összpontosítani, mint olyan belsőleg megerősített, legitimált értékek hordozójára, amelyek átjárják intézményeinket, a mindennapos „bölcsséget” életben tartják, és

meghúzódnak mindannak háttérében, ami számunkra önmagában létező objektív valóság, amelyhez magunkat és értékünket mérjük, amelyben kiteljesedésünket keressük, ahol megtaláljuk életünk értelmét és célját.

Kulturális értékeink negatív vonásait fogom hangsúlyozni annak ellenére, hogy nagyon is tisztában vagyok azzal, hogy a piacon nincs külön sarok a szolgaság, az elnyomás és az igazságtalanság számára. Nem a mi kultúránk fedezte fel a gonosz-ságot, és nem is a mi kultúránk annak legelvetemült művelője. Ellenben ez az egyetlen olyan kultúra, amelyben benne élünk, ezért a legszükségesebb kritikának alávetnünk.

Igaz, hogy amerikai társadalmunk számtalan érték hordozója. Olyan élet ígéretét tápláljuk, amelyet milliók gondolnak és éreznek szabad és jó életnek. Csodálatosan termékeny földünk van, és fejlett technológiával rendelkezünk. Népünk gyakran kerekedett felül belső harcokon, amikor a fajgyűlölet, a szegénység, más nemzetek szükségletei, a legmagasabb kormányzinten elharapózott intézményes becstelenség ügyeiben próbált igazságos megoldásokat találni. Az egyenlőségre, igazságosságra, sőtét impulzusaink megállítására irányuló törekvések demokráciánkban tartós értékek. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nálunk a sajtó nagyrészt szabad, annak ellenére, hogy cégek felügyelik és hirdetésektől függ. Munkájukkal és törvénykezésükkel az amerikaiak majdnem teljesen megszüntették az írástudatlanságot az Államokban, közel teljes körű egészségügyi, étkeztetési és nyugdíjas-programok léteznek, és a termelőmunkát végzők öntudatos, politikai hatalommal bíró és meglehetősen biztonságban élő csoportot képeznek.

Ám ezek a „kegyelmi” adottságok, ajándékok maguk is a kipusztulás veszélyével néznek szembe. Az amerikai társadalom (és a hit, a kereszténység is ideértve annyiban, amennyiben e kultúrával azonosult) nagy veszélyben van. Az emberi elkötelezettség, az emberiség érdekeit szolgáló valódi személyes termelékenység, a családi közösség és az állampolgárság intézményei, igazságérzetünk és szabadságtiszteletünk, az élet és a gyengédség tisztelete folyamatos támadásoknak van kitéve. Ezért olyan fontos, hogy készek legyünk a reform, a bűnbánat, a belső változás szükségességét elismerni saját életünkben - akármilyen fájdalmasnak tűnjék is ez.

Saját erkölcsi és társadalmi sikertelenségünk beismerése nem azt jelenti, hogy elvetjük a kultúránk által hordozott értékeket és hasznoságot; arra irányuló erőfeszítés ez, hogy megőrizzük azt és hűségesek legyünk hozzá.

Amilyen egy személy iránti szeretetünk, olyan egy nép vagy egy nemzet iránti szeretetünk is. Nem lehet helye más szeretetnek, mint a teljes igazság szeretetének. Másképpen szeretetünk pusztá illúzióra irányul, nem pedig arra, akik és amik valójában vagyunk.

Üdvözlég Krisztus Szent Anyja

Mennországnak királynéja,
Angyaloknak szent Asszonya,
Áldott gyökér, Szűz Mária,
Üdvöz légy, Krisztus szent Anyja.
Teáltalad e világra
Új világosság virrada,
Örülj, dicsőség virága,
Kinél szebb nem jött világra.
Áldott légy, drágalátos Szűz,
Isten veled, szép virág Szűz,
Mennyben szent Fiaid mellett ülsz,
Tudjuk, rajtunk is könyörülsz.
Nyéki Vörös Mátyás

Hányszor, fiam?

Egy férfi hirtelen haragjában megölte a feleségét. Bár nem derült ki a tette, lelkiismerete nem hagyta nyugodni.

Segítséget és vigasztalást keresve egy rabbihoz fordult. „Rabbi segítsen! Gyilkoltam.” A rabbi ijedten összerezgett, majd keményen rászólt az emberre: „Súlyos a te bűnöd, megtorlásra vár, bosszúért kiált. Nem tudok segíteni, hiszen írva van: szemet szemért, fogat fogért.” Az ember vigasztalanul menekült tovább.

Egy, az ezoterikus tanokba beavatott guruhoz fordult segítségért: „Nagy mester, én gyilkoltam. Segítsen!” A nagy guru kelleetlenül szakítja meg a meditációját, hogy ketekesen elmondja a bölcs igéket: „Gyermekem, az élet csak látszat. Sem jó, sem pedig rossz nem létezik. Nézz át a látszaton, a cselekedeteid is csak látszatvalóságok. Ne nyugtalankodj. Elmélkedj, és ismerd meg magad.” Az ember vigasztalanul megy tovább a maga útján.

Végül egy gyóntatószék előtt találja magát. Fény szűrődik ki. Nyugtalan-ságában bemegy és letérdel. Félve suttozja: „Atyám, kérem, segítsen. Gyilkoltam.” Egy pillanatig halálos csend telepedik a gyóntatószékre, majd a gyóntató atya szelíd, jóságos hangja hallatszik: „Hányszor, fiam?”

A szőlővessző imája

Az én helyem, Uram, benned van, mint szőlővesszőnek a tökében. Minden jó bennem tőled származik, ugyanis te táplálsz engem. Te vagy, aki megadod nekem mindazt, amire szükségem van, hogy bőséges termést hozzak. Nélküled nem tudok élni, nem tudom a feladatomból végezni, elszáradok.

Te mérhetetlen szeretettedben mégis megengeded, hogy ott próbáljak boldogulni, ahol szeretnék. Bűnös szívem el is sodródott tőled messzire.

De érzem, tudom, hogy ez nekem nem jó. Szomjazlak téged, Királyom! Vágyódom utánad! Kérlek, segíts nekem megmaradnom benned, hiszen itt, nálad nagyok otthon! Segíts nekem sok gyümölcsöt teremni, hogy Atyám igazi dicsősé-gére válhassak! Köszönöm, Krisztusom, hogy táplálsz és támaszom vagy! Ámen.

Halkan hull az őszi este
harmata...
Harmatozd rám égi kedved,
Mária.
Oszladozzék balga szívem
bánata.
Te vigyázz rám, boldogsá-
gos Szűzanya.

Hogyha kövel megdobnak
az emberek,
Szeljek nékik ízes búza-
kenyeret.
Töltse be a lelkemet
a szeretet.
Tiszta szívvel áldhassam
szent Gyermeked.
Bánatok közt elvadultam.
Légy szelíd
térítőm, hogy égi Atyánk
fényeit
szeplőtlenül tükrözhessem,
mint a víg
tengerszem a hajnal ifjú
fényeit.
Gyermek-kedvvel ámuljak
a fényeken,
Rózsa legyen tövisek közt
életem,
piros rózsa, virágozzak
ékesen.
Rózsakertek öntözője, légy
velem.
Ellankasztó szárazságot

messze űzz.
Égjek a szent szerelemben,
mint a tűz,
égi Tűznek tűztestvére, kit
derűs
kötélék a legfőbb Tűzzel
összefűz.
Fáradtságban biztatásod el
ne vedd.
Cirógasson langyos, puha
tenyered.
Jó öledbe hajtva tikkadt
fejemet,
megbékéljek mint a meg-
vert kisgyerek.
Hogyha majd egy furcsa
órán meghalok,
mint Fiadat úgy öleljen két
karod.
Köszöntsened örvendezve
angyalok.
Fogadjon be orszáгодba
magzatod.
Amen.

Circus Hungaricus

Előtted a porond, éld át az előadást!

Gyermekkoromban egy fél vasárnap délelőtt keservesen sírtam, hogy a szomszéd nénivel hadd mehessek el a közeli városba települt cirkuszba. Annyira akartam, de annyira, hogy valósággal kiköveteltem, kibőgtem magamnak... Mostanában gondolkodtam el, hogy de hát miért? Nem is szerettem annyira a cirkuszt... Annak ellenére, hogy minden évben ott lebzseltem és csencseltem a falunkban évente rendszeresen megjelenő cirkuszosokkal, akik dinnyéért, zöldségért belépőjegyet adtak... (máig a tőlük cserélt winnetous tükörben vágom rendre a bajuszom), nem rajongtam érte.

A kisírt cirkusz óta nem is voltam a sátras mulatságon. Idén viszont két héten belül kétszer is. A Művészetek Völgye zárónapján elmentem Hobo Circus Hungaricus előadására a Pulán felállított porondszínházba, majd egy héttel később a Balaton partján (nálunk nyaraló kislányok nyomására) a velünk szemben lévő Europa Circusba. Persze most könnyű lenne laza filozófiai eszmefuttatást folytatni, hogy mi is van itt a nagy Hungária cirkuszban, ami egyébként Európában van.

De ezúttal engem a mutatványosok pontossága, az artisták merészsége, az akrobaták ügyessége az élet felől gondolkodtatott el, mert hát ugye mindig ismétlődik: Panem et circenses! Mit tanulhatunk meg mi az életben, a nagy cirkuszban? Jó volt a cirkuszosokat a strandon, civilben, az életben is látni.

Prológ

Mindennek a kezdetén egy részeg támolygott be a porondra, talán ez is jelzett valamit a cimből. Majd tévovázva bement az oroszlánok számára felállított ketreche. Lassan átöltözött idomárhoz méltó ruhába, s elkezdődött az előadás.

Oroszlán a ketrechen

Az oroszlán többször körbemegy. Odadörgölőzik a rácsokhoz, vakarja magát. Élvezi, amikor az érdes vas hozzáér kopott bőréhez. Megszokhatta a mutatványt, nem mutat nagyobb érdeklődést. Komótosan megteszi begyakorlott mozdulatait, s a részezből átvedlett idomár pedig kis mozdulatokkal segíti, ő időnként nagyokat hadonászik, mintha a produkciót akarná felnagyítani. Látszik a rutin, némileg az unalom, unottság.

Begyakorlott mozdulatsorok. Néha mennyire utálom én is magamon. Másoknál még jobban az automatizmusokat. Leginkább azt, amikor a templomban a liturgus (lelkész) mozdulata híján is feláll a gyülekezet, mely megszokta, hogy az ének után fel kell állni. Recsegnek-ropognak a padok, felhangzik az égere. Automata minden. Ajtók, zárok, kocsinyítók, kamerák. Reszelem a hátam a rácson a pillanatnyi élvezetért. Aztán a szolgálatomért megkapom a megérdemelt jutalmat. Automatikusan. De azt már senki sem látja.

Egyensúly az életben

Ügyes fiú kúszik fel egy asztal tetejére, ahol egy hengerre állítva egyensúlyoz egy rövid pallón. Egyre magasabb lesz az építmény, egyre bizonytalanabb, igazán ingtag az

egész. Mindjárt összedől. A fiú kezei széttárva, a lábai állandóan mozognak, fejével koncentrálni, néha kinéz a közönségre és rájuk mosolyog. Kezresem az egyensúlyt. Amikor reggelenként felteszem az első hengereket, csak azt érzékelem, hogy mozog minden. Elindul a nap két hengerrel, aztán egyre nagyobb fordulatszámra kapcsolok. A végén minden inog, úgy tűnik, össze akar dőlni. Izzadva, remegő lábakkal szállok le, este beesem az ágyba. Az egyensúly adja meg napon eredményességét.

Lábszonglór

Hát ez nagyon jó. Háton feküdni és lábbal lökdösni felfelé a földgömböt, labdákat, hengereket. Forgatni a magyar és uniós zászlót, körbe-körbe, mintha kergetnék egymást. Az egyik legfontosabb testrészünk a láb. Azt mindig használjuk. Ezúttal minden ezen múlik.

Néha jó pozíciót váltani. Megszokásokból élek, mindig ugyanabban a helyzetben. Milyen jó, hogy lehet más szemmel is nézni a világot. Régebben kifejezetten zavart, ha valakinek más volt a véleménye. Most élvezem, értékelem, ha valaki másként gondolkozik, mint én. A különöbözés lehet ajándék is. Sokkal gazdagabb leszek, ha a másik szemével is tudok látni. És még néha alulról is szemlélődhetek.

Kutyák

Nagyon be vannak idomítva. Egy kis szekéren gurulnak be, mely egyben ketreche is volt. Az idomár hölgy kiveszi őket a dobozból, egymás mellé teszi őket, valamelyiket a ketrec tetejére. Sorban állnak, várnak, hogy produkálhassák magukat. Be vannak öltöztetve cucci ruhákba (kislányok odavannak), nagyon üdítő látvány. A fő produkció az ugrálások, támaszkodások, futkározások után a tánc. Két lábon, az első mancsukat összeértetve keringő zenére „lejtnek” a párok.

Nem tudok jól táncolni. Néha kell. Feleségem viszont nagyon szeret(ne) táncolni. Eddigi legnagyobb közös sikerünk a palotás ünnepi eltáncolása mellett az volt, amikor egy falusi lagziban a következő megjegyzést tette ránk a zenész: „A tiszteletes úr és felesége közelítette meg leginkább a keringő fogalmát.” Vajon én is vagyok néha nem rám mért szerepben? Talán fel is vagyok öltözve, az alkalomhoz illő vagyok úgymond, mégsem sajátom. Táncolnom kell, bár nem tudok? Közben várom a dicséretet, a simogatást, a jutalomcukorkát?

Légtornász

Csinos, szemrevaló hölgy kúszik fel a sátor csúcsába két selyemszalagon. Nagyon variálja a két - testet, életet megtartó - szalagot. Időnként becsípi a lábához, karjára, combjára fűzi, derekára csavarva lóg, fejével lefelé. Látványos is, ügyes is, esztétikus is.

Mire merem rábízni az életem? Van-e olyan biztos fogódzkodó, amelyben tökéletesen megbízom? S ha már találtam ilyet, akkor el merek-e rugaszkodni? Otthagyni a biztonságot. A talajt. Mere-e öltözgetni, variálni, változtatni a súlypontomon? Az álláspontomon? Nem félek-e a kimozdulástól? Hogy a kockázat több, mint a lehetőség? Hogy ég és föld között maradok? Rádadásul lógva?

Drótkötél

A bizalom íve. Egy vékony szál dróttól függ az élet. Fesznek kell lenni a kötélnék. Minden ezen múlik. Az akrobata rámeleg gyalog, egyensúlyozva, ruganyosan, viccesen. Kerékpárral, egykerekiével, lánggal, ugrókötéllel. Nem hosszú a táv. Néha eljártssa, hogy mindjárt leesik. Nem esik le.

Nem így próbálok én is lavírozni? Most mondd meg! Nem így lépek rá a drótra nap mint nap? Váltok én is eszközöket? Rövid távú céljaimat így érem el? Ilyen biztonsággal? Be merem vállalni a leesés kockázatát? És játszom a leesés gondolatával? Eszembe jut egyáltalán?

Kígyóbűvölő - táncos

Keleties zenére szépen felékszerezett hölgy lejtí kígyóbűvölő táncát. Sokféle motívum jelenik meg a zenében és a mozdulatokban. A fő attrakció, amikor a táncosnő a nyakában egy hatalmas kígyóval folytatja produkcióját. A kígyó lassú beletörődéssel veszi tudomásul, hogy itt most őt szitárrá tették, s ennek igazolására időnként messzire lövi kettéágazó nyelvét. Bizonyára sziszeg is, bár azt nem hallani. Még azt is megkockáztatom, hogy a közönségre néz. Inkább bámul.

Mit engedek közel magamhoz? Mondjuk olyat, ami nem lényegem? Sőt, lehet hogy irtózom tőle. Mégis a nyakamon van. Tényleg nem félek? Bármikor megfojthat. A külső undorom milyen arányban van a belső félelemmel? Félek a szorítástól? Ha nem félek attól, ami szorít, akkor vagyok képes kordában tartani?

Bohóc

A bohócnak különleges szerepe van. Egyszerre vidám és szomorú. Egyszerre kacagtató és szánalomra méltó. Egyszerre öröm és bánat. Egyszerre nevet és sír. Minden eszembe jut közben. „Bohóc vagyok de bátor.” „Van másik! Van másik!” A bohóc megmondhatja a tutit. A bohócnál van az igazság. Ő tudja.

Ki a bohóc? Ha nevetnek rajtam, bohóc vagyok? Ha nevetnek rajtam, az azt is jelenti, hogy nevetséges vagyok? Félek ettől? Vagy inkább büszke vagyok rá? Hiszen előfordult már a történelemben, hogy annak volt igaza, akit kinevettek. Akit megaláztak, az emelkedett fel. Aki nevetség tárgya volt, ő mosolygott másokra.

Székes egyensúly

Szeretek széken ülni. Néha hintázom rajta, akkor kissé bizonytalan. Ez a tanárok rémálma is. Az akrobata egy asztalra tesz egy széket, majd rá egy másikat, és arra még egyet. Három szék egymás hegyén-hátán. Nagyon bizonytalanak látszik az építmény. Aztán ügyesen felkúszik a fiú, majd leül a legfelső székre. Majd még ez sem elég, kézen áll rajta, majd egy kézen. Jóval felettünk van, keze a széken, lába az égben. Ilyen helyzetben mindig azon gondolkodom, felmenni még csak-csak, de hogy jön le? Persze ügyesen. Kiszámítja a stabil pontokat, s csak azokat érinti, majd szétzedi az építményt. Kézen állva jön le a lépcsőn.

Szeretek széken ülni. Szeretem a stabilitást. Szeretem a kényelemet. Szeretem, ha valamit funkciója szerint használlok. Igen, tanárként engem is idegesített, ha a diákok hintáztak. Úgy éreztem, akkor az óra sem stabil. De hát ezen múlik?

Akrobaták a lovakon

Nagyon ügyesek a fiúk, ez a mutatvány a leglátványosabb. Szép, erős lovakon lovagolnak és ügyeskednek az akrobaták. Fel-le ugrálnak a lovakon, közben mutatványokat mutatnak be, és labdákkal, buzogányokkal zsonglörködnek. És még egymásra is tudnak figyelni. Ez volt a lényeg, a másikkra jobban kell figyelni. És még élő lovakkal is kell számolni. Segítenek egymásnak. Jók.

Én mennyire figyelek másra? Tudok ennyire konkrétan koncentrálni? Miközben a magam feladatára összpontosítok, s nagy erőfeszítésbe kerül, hogy egyáltalán meg tudjam oldani a feladatot, még a másikkra is maximálisan figyeljek? Nem ilyen az élet maga is? Miközben csak túl akarom élni, másokat is észreveszek a mentőcsónakban. Vagy segíték beszállni. Végre ne magammal foglalkozzak!

Finálé

Mindenki bevonul, a legidősebbtől a legfiatalabbig. Kiderül, hogy a csoport lényege egy csapat, egy család. Már a legkisebb is beállt. Nem ma kezdték. Egymástól vették át a mesterséget, egymást tanították, egymást segítették. És előadták a produkciót, megvalósították, amit tudtak.

Cirkusz az életük. Itt, Európában. Itt, Hungáriában. Egyszer majd mindenki beözönlik a porondra. Felhangzik a taps. Vége az előadásnak. Kihunynak a fények. Felszedik a sátrat. Elmegy az oroszlán is. De mi itt maradunk. Ez az életünk.

Bölcsföldi András

Mária szobra a kertben

*A kertben áll.
Bús. Széteső.
Belepi burján,
mossa eső.*

*A szitáló
lassú cseppek
orrahegyéről
lecsepegnek.*

*Az embereknek
Krisztust adott.
Az emberek közt
elhagyatott.*

Dsida Jenő

Irodalmi melléklet - Őszi éjszaka

Az őszt nálunk, Szovátán belemarkolt az erdőbe, s a tölgyfák lombja foltonként megveresedett, mintha vért eresztett volna rajta. Az útszéli vadvirágok színtelenek lettek, és a bokrok piros bogyós ágai ledőltek a száradó gyepre. Az oldal megsárgult - a közeledő halál gondolata mintha megijesztette volna a bikket -, gyűrött s sápadt lett, mint a vénember arca. Oly nagy lett az egész kép és csendes.

A hegyháton felül, a havas fenyves elein halványzürke köd ül, s miatta a rengeteg rajza belevész az égboltba. Az ormon leszálló erek, patakok simábbak, csendesebbek lettek; elbújnak a selymés sások közé, loppal csorranva a fekete mederbe..., halkán loholva tovább. Egyetlen szörnyű nagy száj ez a rengeteg erdővel szeptett kép, mely utolsókat lélegzik.

Az erdő nem néma nyáron, amíg él és nő. Valami titkos roppanások; a levelek szerelmes sóhajta; a bokrok mélyében nyughatatlan mozgolódások; egy madár csippenése itt; odább egy magját szétvető virágfej; egy sikló, mely a keserűlapuk szárjai alatt átsúszik; egy rigó, mely a famíliájával a holnap napról töprengve beszél; egy hab, mely zajjal versenyezve az előtte menőt megelőzni igyekszik - ő, az erdőnek ezer a hangja!

De ősszel megcsendesedik egyszerre az erdőnk. Az eldőlő perjék, a lekonyuló virágszárak, a leomló lombok, a messze elnyúló békanyálak, a szállongó szárnyas magvak, a kifejezhetetlen mélaság, mely elterül hegyoldalon, patakmedren, oly lággyá, szelíddé és bússá tesz mindent, oly csendes, lemondó lesz a tájék, hogy megértjük a búcsúást.

Úgy elereszti magát ez az erdő, úgy megtrottyan. Múltban lévén, félelmesebb is lesz. A lehullott levelek puszogását a lá-

bunk alatt, az összeálló sár nyiszogását jobban meghalljuk, mint nyáron akár a békabrekegést. Egyszerre észrevesszük a kép nagyságát, és észrevesszük, hogy milyen csekélyek vagyunk benne.

A nagy sóstó oldalán a csupasz sóhegyek fehérre bágyadtabb, mint nyáron volt. Az alkonyat legelőbb a fehér talpát takarja be gyászfekete fátylával. Az orma felett pedig akkora helyt, mint az asztal lapja, álmatag fény bukkan ki. A Szakadát ciheresein gyenge köd suhan át, a Bekecs lábánál kezdve kúszik fel a meredek oldalra. Az egerek a patakok partján beledőlnek lágyan ebbe a drága puha takaróba. Esteledvén a bágyadt fény a sóhegy felett elevededik. A hold ágya ez, melyből kikel. Pompásan, méltóságteljesen jön mindez, s akkor postástrombita harsan fel a túlsó oldalon. Valami gyermek fúj belé, a kukoricást őrizve a vaddisznótól! Ah, mily idegen és csúf e mohó recsegős hang ebben a nagy némaságban!

A hold nemsokára kiemeli fehér homlokát. Minden árnyba borul, de az első sugár két vékony puskaszuronyra tűz a bokrok között a hegytetőn.

Két vékony acélpenge a puskák hegyén, s a rengeteg lombjából úgy kiágaskodik, hogy lehetlenség nem látni.

A két éles, vékony acél megígéz. A szemünket vonzza. Akármily sugár és csekély e penge ebben a nagy hallgató rengetegben - ezt kell, hogy lássuk. A sóstó nagy tükre, az oldalak fehér sziklái, a messze feltűnő ragyogó csillag mind elvesznek a két éles, hegyes acél mellett, mely ott felmered mozdulatlanul.

Valahol az aljban a levelibéka gurgurizál. Összerezenünk. Lovak dubognak a köves úton, melyeket gyerekek hajszolnak ki éjjeli legelőre. Bánt a zaja. Az éles szuronyél ragyogása a holdvilágban kellemetlenné teszi a

csendességet.

A sósziklák tűhegyes fehér kövein kopog a kecske gömbölyű patája. S a tarka hetyke barom figyelve néz a hegyélre, hol egy asszony siránkozva szól két egyenesen álló férfihoz, a két zsandárhoz, kik a szuronyt tartják fel magasra.

- Ne higgyen rosszat felőlünk, csendőr úr! Ami történt, tiszta szerencsétlenség, tessék elhinni, csupán tiszta szerencsétlenség.

A Fekete-tó felől a kukoricák szárjai zörögnek, amint egy szürkés, apró havasi tehén törtet át rajta az emberi szó felé igyekezve. - Tiszta szerencsétlenség, csendőr úr, akármint mondanak is. Akár őrizi azt a szegény halott fiút ott, csendőr úr, a bokor mellett, abból már ember nem lesz soha, s mi haszna lesz valakinek abból, ha miatta a tömlöcben rothad az uram? Nem ütötte ő agyon azt a szegény fiút, higgye el, csendőr úr! A fa rádólt magától, csendőr úr, a fiúra... Magamagától... Ne hallgasson az ellenségeinkre.

A két katona pedig áll mereven, mintha abból a hideg sóhegyből vágták volna ki őket; a puskájuk a vállukon, a szuronyukat beragyogja a hold világa. Egy piros bogyós kecskerágóbokor választja el őket valamitől, amit az alkonyatban nem lehet jól látni. A fű az ott heverő tárgy körül letaposott és barna..., de hát ilyenkor este minden sötét... Egy kis fekete mozdulatlan holmi hever ott a fűben - s a tetején egy szálfá keresztkben.

Az asszonyi szó szüntelenül pereg egyhangúan, mint az őszi eső, vagy mint: a könnyező szem.

- Hogy az uram fektette volna azt a szálfa a Gyuri mellére, mikor már agyonütötte volna? Az nem igaz... Hogy mondhatnak ilyeneket, csendőr úr! Ráesett Gyurira, tessék elhinni! Nem gyakorlott az uram az ilyen gonosztevésben. Meg se járta volna az esze... Akkor tette volna rá, mikor már halott volt volna? Dehogy! Meg se merte volna nézni..., ha ő tette volna.

- Nem! Az uram nem ilyen fajta ember. Az uram jó ember, csendőr úr, s mi jól éltünk, csendőr úr, habár bolond, indulatos ember is az uram. De engemet úgy tartott, mint a galamb a fiókáját. Aztán már nem mai gyerekek vagyunk, csendőr úr! Az uram már deres (de ki áll azonban vele egy sorba munkában, mulatságban), s én is régecske mondtam el az esküt az oltár előtt. Hát miért boldulnánk meg most, mi, időtöltött emberek? No, mondja! Ez tiszta szerencsétlenség! A szálfa magától dőlt a fiúra. Az pusztította el Gyurit.

Valami enyhe szellő suhant át a Cserepeskő felől, s arra mind megmozdultak a lombok. A hold fellépett a boltra. A szélének a rajza oly éles volt, mintha ezüstös papírból ollóval vágták volna ki. Benézett a bikkék tetején, s azzal továbbsuhant. Benézvén a Gyuri elváltozott, vértől fekete arcára ott a bokor mellett, azért szaladt oly gyorsan odább bizonyosan.

Az asszony (erős, szép, húsos fehérnép, hólyagos szemekkel, duzzadt, piros ajakkal, az ünnepi ruhájában) behunyta a szemeit, amint a rebegő holdvilág mellett meglátta a legényke hideg testét... Tapogatózva megkapaszkodott egy ifjú fa derekába - bárha sima helyen állott -, és elhallgatott. Mily rettenetes csendesség volt! A csendőrök meg se mozdultak.

- Járt utánam Gyuri, nem tagadom, csendőr úr, jó! Ami igaz, nem tagadom el. De nem az uram ütötte agyon. A szálfa esett rá. Mi itt lakunk fenn az élen, s Gyuri errefelé járt nappal, éjjel... Nem

tagadom. Mert itt fenn van a Gyuriék törökbúzásuk, s azért járt fel éjjel, hogy ne

mocskolják meg a vaddisznók. Így esett rá a szálfa. Egy-két szót is szoltunk egymáshoz, nem tagadom..., de semmi rossz nem történt közöttünk, csendőr úr... Hiszen gyerekember volt az, csendőr úr! Úgy nézhetném, mintha a fiam lett volna, mert gyermekkorától fogva ismerem.

Egyszerre, igaz, nagyon megbátorodott, mintha vaskapocs szorította volna meg az ember derekát a táncban - de azért embert nem ölünk, csendőr úr!

A futó szellő még valami rútszagot is emelt ki a bokor mellől... Mintha kettévágta volna az asszony hangját ez a szag. Megdöbbenve hallgatott el, a kötényt a szeme elé emelte, és lerohant a gödörbe. A tehén megijedt a lármától, és nagy törtetéssel visszaroht a kukoricásba.

Az égboltot egymás után hímezte ki a csillagokkal az éj. A Medvetóba facsatornán vezetett édesvíz hangosan csorgott, s fodrok szaladtak végig a tükrön a holdvilágtól beragyogva. Mély és rettenetes a csendesség!

- Nem tudok elmenni innen, csendőr úr, látja (csak úgy a gödörből beszélt fel az asszony); elindulok haza, de visszatérek... Nem tudok elmenni innen, pedig az a szag, mely onnan a bokor mellől jön, elveszi az eszemet... Csendőr úr! Vigyék már el onnan Gyurit. Mit kívánnak tőlünk? Már meghalt Gyuri! Mit akar még velünk a bíróság, hogy nem engedi eltemettetni? Vége van már annak egészen... Vigyék el innen, az élő Isten irgalmára, azt a szegény testet... Hozzá nem nyúlnék a teremtett világ minden kincséért, de ezzel a tíz körmömmel sírt kaparnék neki, csak hogy eltegyék már a föld színéről... Ne tartsák itt, lelkem, hiszen nem érzik?... Nem érzik a szagát, csendőr úr?...

Fölemelte mind a két karját a feje fölé; az égre meredt néhány ugrásban a gödörből felrohanva,

merészen a csendőrök elé toppant, s hangosabban, kiáltva, dühösen folytatta:

- Az én bűnös szemem!... Az én bűnös szám. Ó, jaj neki... Temessék már el, az élő Istenre! Vasárnap a táncban megszorítottam a karját, éreztem, hogy úgy reszket, mint a nyárfa. „Elvesztél” - így szoltam magamhoz bűnös örömmel..., és elveszett... Lányok jártak utána, mert szép volt, erős volt, de ő elfordult tőlük miattam. Egy hét óta üldögélt egy kövön a mi házunkkal szemben..., és éjszakán kóborolt az ablakom körül, mint a rossz lélek... „Mit nézel a falon, bolond” - kérdeztem. „A falon keresztül is látom, amint levetkőzöl, Mari..., a fehér testedet...” - így szolt. Ó, az én bűnös lelkem, bűnös testem. Az élő Istenre, tegyék már a föld alá szegényt... Csendőr úr...

Az éjszakában körülte a hegyekben lángok gyúltak fel. Pásztorgyerekek élesztgették a dúvadak ellen a tüzeket, s az isteni csendességet felverték elnyújtott kiáltásaikkal, mindenféle ütőszerszámok lármájával... Hej ho..., ho... A medve azért csendesen cammog le az ösvényen, s megáll, messziről nézve a táncoló tüzeket... A hold békességesen szárnyal a bársonyos bolton. Madarak rebegő szívvel neszelnek a bokrok mélyén, s az uhu felemeli tollas fejét.

A békességet a sóőrök kutyái zavarják. A szemlész járja ott a veszedelmes utat..., botjával kopogtatva az ösvényt a lába előtt. A kuvaszok elejébe rontanak.

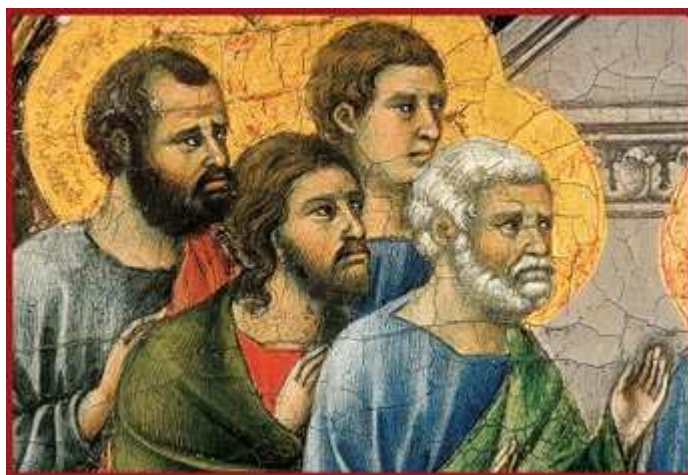
Egy tiszta áthatolhatatlan fekete köpenyeg hever hegyen, völgyen, mezőn és szakadékon... Oly rengeteg mindez, nagy, oly békesség, mint a halál.

Valaki bele-belekiált az éjbe.

Petelei István

Párbeszéd

– Én ezt aztán soha nem írom le, az száz százalék.

– Hogyhogy nem írod le?

– Nem írom le, és kész! Gondold el, doktor, mennyi kárt okoznak, mennyi keserűséget és könnyet teremtenek majd ezek a mondatok.

– Megfogadtuk, hogy úgy írunk le mindent, ahogy azt a szemtanúk és hiteles hírvivők elmondták. Márpedig ennek alaposan

utánajártam. Mindennek alaposan utánajártam, de ennek aztán végképp.

– Tagadjuk le, hogy hallottuk ezeket a szavakat. Úgysem tudja meg senki.

– Máté, Máté! Miket beszélsz? Csak nem gondold, hogy büntetés nélkül el lehetne titkolni azt, amit tudunk?!

– És ha csak azt mondanánk, hogy Isten a fontosabb? Akkor az nem jelentené azt, hogy apánkat, anyánkat, feleségünket, gyermekünket, testvérünket gyűlölnünk kéne.

– Sőt még a saját lelkünket is!

– Még a saját lelkünket is.

– Nem tehetjük.

– Miért nem? Ezzel Jézus mondanivalóját sem bántanánk meg, elvégre ő mondta, hogy szeressük egymást, a gyerekeket, a testvéreket, a szülőket. Várj csak! Itt mindjárt kikeresek neked egy ilyen részt...

– Nem kell, tudom! Hidd el, mégsem változtathatjuk meg ezen a helyen azt, amit mondott. Itt pedig azt írja: „Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlöli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sőt még a saját lelkét is, nem lehet az én tanítványom.”

– Lukács, nagyon félek ezektől a szavaktól. Tele van poklokkal. Hány embert közösitenek ki, aláznak meg majd ezek miatt a szavak miatt? Gyülekezeti tagok fordulnak el családtagjaiktól, alapvető kapcsolatok hullanak szét vallásos nagyképűségéből. Ahogy én tudom, előtte még ezt is mondta: „Nem azért jöttem, hogy békességet hozzak, hanem hogy kardot.” Hol van itt a békességes Jézus, akiről jó hírt szeretnénk vinni az emberek közé?

– Igazad van, Máté! Sok nehéz mondat hangzik el nálad. Abban is igazad van, hogy sokan magyarázzák majd félre ezt az üzenetet. De nézd csak, nálam

előtte egy példázat van, amely a nagy vacsoráról szól. Ez tele van örömmel, és arra kéri az embereket, hogy vegyenek részt abban az örömben, amelyet Isten készít.

– Ismerem ezt a példázatot. Nálam is megvan; igaz, kicsit keményebb a történet. Van benne bosszú is. De az nem itt szerepel, hanem egészen máshol.

– Na, látod. Itt egy csalódott, de egyben reménykedő, jóságos Isten áll az emberek előtt. Talán így elviselhetők a kemény szavak is.

– Éppen ezért nem odaillők. Neked is azt kellene írnod, amit én rögzítettem: „Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám...” Ráadásul én abba a részbe helyezem el, ahol a tanítványok az evangélium elkötelezettjei lesznek. Rájuk tényleg igaz is lehet, hogy szembekerülnek a házuk népével.

– De itt van ez a példázat a nagy vacsoráról. Aztán ahogy megfordul...

– Mit csinál?

– Jézus egyszer csak megfordul. Képzeld el ezt! Mennek az úton. Mögötte a sok ember. Ő talán még a nagy vacsora példázatán gondolkodik, amelyet egy vendégség közepette mondott el. Az emberek mögötte arról beszélnek, hogy ők most már Jézus követői. Arról beszélnek,

hogy mennek a nagy öröm felé, amely olyan, mint egy óriási lakoma. Akkor Jézus hirtelen megáll, és szembefordul velük. Mindenki megáll. Néznek egymással szembe. Itt a lényeg. Ott állnak egymással szemben.

– Hogy lesz ez lényeg, doktor?

– Szemben áll egymással a mulandóság és az örökkévalóság. Ember és Isten. Az ember szándéka, amely hagyományokra, családra, emberi kapcsolatokra épül – és Isten szándéka, amelyben az ember magára marad, egyesegyedül Isten színe előtt állva. Szemben állnak

egymással a lényeg tekintetében. A szándékok tekintetében. Éppen amiatt, amit az életéről gondolnak.

– Jézus tudatosan állítja meg őket?

– Valamikor úgyis bele kell ütközniük Istenbe.

– De ezek az emberek nem lesznek mind igehirdetők!

– Itt nem is arról van szó, hanem az élet felépítéséről. Tudod, olyan ez, mint egy toronyépítés vagy hadba vonulás. Az embernek el kell gondolkoznia azon, hogy mit is akar az életben.

– Ismered Jézusnak azt a példázatát, amely éppen a toronyépítésről...

– Igen, igen. Persze, hogy ismerem.

– De ez olyan, mintha Jézus rá akarná beszélni őket, hogy inkább válasszák a normális életet, amelyben apa, anya, asszony, gyerekek és emberi törekvések vannak. Nem az az evangélium célja, hogy mindenki – akármilyen módon – kövesse Jézust? Akkor most miért beszél le őket erről?

– Talán ő maga is megrettent a nagy változástól. Talán hirtelen belátta, hogy ez nem megy egykönnyen az embernek.

– Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges. Így válik végképp magányossá az ember.

– Talán mégsem. Van itt szó még a keresztről. Ez pedig éppen arról szól, hogy Isten nem hagyja el az embert, hanem a végletekig vele marad. Azt mondja: „Ha valaki nem hordozza a maga keresztyét...” – de igazából ő megy elöl a sorban. Ő vezet minket az örökkévalóság – embertől, világtól idegen – útján. Nem annyira a halál felé, hanem inkább a feltámadás felé. Igen. Na, most írjunk, Máté, tovább, mert sosem lesz ebből Biblia!

Koczor Tamás

Egy csepp közélet

Elvágódás

Magyar Nemzet

Egy akadémiai kutatócsoport tudományos módszerekkel is megállapította azt a ma már közhelyszámba menő tény, hogy a magyar fiatalok nagy többsége nem látja biztosítottnak a jövőjét a saját hazájában. Életüket a költő szavaival élve „rakottabb tájakon” képzelik el. Ma már nem csupán álmodoznak a külhoni jobb élet reményéről, hanem egy-két nyelvvizsgával vagy néhány diplomával a zsebben konkrét tervekkel szönek a kivándorlásról.

A mai középiskolásoknak már csupán a 39 százaléka éli meg úgy a hazaszeretetét, hogy „itt élne, halnod kell”. Egyharmaduk még nem döntött, egyharmaduk viszont azt tervezi, hogy elhagyja az országot. Az egyetemistáknál jobb a helyzet: „csak” 19 százalékok mondták azt, hogy ki fog vándorolni. Öröm az ürömben, hogy friss diplomásaink 61 százaléka ma még itthon képzelel a jövőjét.

Egy kereszténydemokrata honatya azon kesergett a minap a T. Házban, hogy fogy a magyar. Már tízmillióan sem vagyunk. Szorgalmazta, hogy ösztönözzék a fiatalokat a gyermekvállalásra. Csakhogy

a már megszületett, felnevelt, érettségizett, sőt diplomázott gyermekeink nagy része se találja a helyét itthon.

A nagyobbik fiam azt mondja: ha nem lenne ilyen nagy és szerető családja, ő sem maradna. Szerinte a szétesett családok gyermekei könnyebben jutnak ilyen döntésre, mint az erős, összetartó családok fiai. Azt is mondja, hogy a nyugati országokban egy jó egyetemi diplomával elképzelhetetlen, hogy valaki ne találjon olyan munkát, amire építve családot lehet alapítani. Itthon ez nincs így. Pálinkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke szerint a tudományos kutatók is az alacsony fizetésük miatt mennek külföldre dolgozni. Mint ahogy orvosok, ápolónők, asztalosok, kőművesek, esztorgályosok, gépészek ezrei látták már be: saját itthoni bérük és az ország versenyképessége kibékíthetetlen érdekellentétben áll egymással.

Az új kormány egymillió munkahely megteremtését ígérte. De az egymillió munkára váró embert vajon mi kötné a magyar rögöz? Matolcsy György szerint nagyjából háromszázezer család

van kitéve a veszélynek, hogy devizaalapú hitelét nem tudja rendben törleszteni. Már eddig is családok ezreit lakoltatták ki, mert elvesztették munkahelyüket, és nem bírták a forintalapú hiteleik törlesztését sem. Ha a trükkös árfolyamcsapdába belezuhanva a devizahitelesek is elveszítik otthonaik tulajdonjogát, vajon mi tartja majd vissza őket, illetve a gyermekeiket attól, hogy másutt, valódi jogállami viszonyok között kezdjék újra?

Száz szónak is egy a vége: ha a családalapítás előtt álló fiatalok úgy látják, nincs reményük sem a megélhetésre őseik földjén, és kényszerűségből el kell hagyniuk hazájukat, akkor annak az országnak, amely ezt tétlenül végignézi, vége.

Fabatkát sem ér az az unió, amelynek a figyelme arra kiterjed, hogy megszabja a forgalomba hozható uborkák hajlásszögét, hogy betiltsa a főemlős majommal való kísérletet, ám eltúri, hogy ebben a kamatszivattyúra kapcsolt országban tömegek robotolnak a legminimálisabb létfenntartásra elegendő fizetségért. Büszke lehet a brüsszeli és a budapesti politikai elit is arra, hogy privatizációval, liberalizációval, a védővámok lebontásával, a csúszó árfolyam-leértékeléssel, a mindent átszövő korrupcióval, a közbeszerzésnek nevezett közös mutyikkal, az adócsalásra ösztönző adóterhekkel húsz év alatt sikerült elérni, hogy az alacsony árú, versenyképes magyar termékek helyett most majd bérfelesztést, társadalmi feszültséget és legyőzhetetlen honvágyat exportálunk a szövetséges államokba.

A szocialisták iszonyatos örökségével küszködő új kormány azt ígéri, hogy megéri majd Magyarországon maradni, Magyarországra visszajönni. Vége az „El lehet menni!” gyurcsányi korszaknak. Csak remélni tudjuk, még nem késő.

Torkos Matild

Családi kuckó

Ki vagy Te, Uram, s kinek szeretnél látni? Levente Péter a magatartáskultúráról

Aki az 1960- as, 1970-es években volt gyerek, annak életéből nem maradhatott ki a népszerű Zsebtvéve műsora, a legendás Móra Miki történeteivel Levente Péter megszemélyesítésében, aki páratlan közvetlenséggel, utánozhatatlan humorról és sajátos pedagógiai fondorlatokkal tudta megragadni az aprónépet.

Nemrég több alkalommal volt szerencsém látni- hallgatni a hetven felé közeledő, de korát meghazudtolóan fiatalos, felnőtt és gyermek közösségekben ma is rendkívül népszerű művészt, aki műsoraival művelődési otthonokban, színházakban, óvodai és iskolai helyszíneken, de egyházi rendezvényeken is szívesen látott vendég. Legutóbb Pápán, a református napokon láthattam, miként varázsolta el a kicsinyeket rendkívüli természetességgel néhány perc alatt. Varázsolott többek között kislányból anyókat, kisfiúból apókat, a pöttömnyi leánykából harcias kiskutyust, és a már kamaszodó ifjúból ártatlan kiscicát; mindenkinek adva feladatot, s végül ő állt a sor elejére répának, hogy kerek legyen a már jól ismert népmese. Közben játszva, szinte észrevétlenül tanította a viselkedést, a közösségi kommunikációt és a tiszteletet mások iránt. Két évtizede, hogy tanítja ezt a főiskolásoknak, egyetemistáknak, szülőknak, pedagógusoknak is.

-A világban olyan sok mindent megtanulunk, megtanítunk, de a leglényegesebbet elfelejtettük a tanmenetbe iktatni. Nevezhetnénk ezt önismeretnek is, hiszen ezen alapul a magatartáskultúránk- mondja. A mai világ tele van önmegvalósításra felkészítő tanfolyamokkal; ebből sokan megélnék, de azzal nem foglalkoznak, hogy az önmegvalósítás sem lehet sikeres önismeret nélkül. Az igazi önmegvalósítás ugyanis nemcsak képességeink, adottságaink maximális egyéni kibontakoztatását jelenti, hanem az embernek olyan önmegvalósítását, amely mások, a közösség számára élhetőbbé, jobbá, szebbé teszi az életet. Az önismeret az érett felnőtté válás alapja. Ennek birtokában tudjuk megismerni, értelmezni a szűkebb és

a tágabb környezetünket, tudunk felelős döntéseket hozni. Az önismeret lényege, hogy tudjam, ki vagyok, mivé szeretnék válni, hol vagyok, mi a feladatom. Vallom a saját életemben is, hogy mindennap fel kell tenni magunknak ezeket a kérdéseket. S hívő keresztényként még egy plusz kérdés társul ehhez: Ki vagy Te, Uram, s kinek szeretnél látni engem?

- A viselkedés és a magatartás tehát két különböző fogalom? Régebben még magaviseletet osztályoztak a bizonyítványban, ma már magatartást.

- Igen, ezt a két fogalmat rendszerint összekeverik. A magatartás általánosabb fogalom a viselkedésnél, a viselkedés csupán egy alkotóeleme a magatartásnak. Viselkedése mindenkinek van, az egészen kicsi gyermeknek is, a magatartása viszont gyakran a meglelt embernek is hiányos. Ezért iskolában legfeljebb a magaviseletet lehetne osztályozni, bár az bajos. Az ifjúkorig tartó szakaszban az ember elsősorban ösztönlény, ösztönei irányítják, e szerint viselkedik. Az ifjúkor táján kezd az ember ösztönlényből észlénnyé válni, amikor már tudatosabban viselkedik. S ha túl az ifjúkoron eljut a másik emberig, a közösségig, már magasabb létszínvonalra emelkedik: társas lényé válik, kezd a magatartáskultúrája kialakulni. Én ezt a fejlődési ívet az „ökohagyma” magam alkotta analógiájával szoktam magyarázni. Ahogy az érett vöröshagyma levelei egymásra rétegződnek az emberben is egymásra viselkedésbeli képességei, s válik egyre tökéletesebbé. Ennek három fokozatát különböztetem meg. Az első az ökológikus állapot. Már az ösztönlényem is képes ökológikus viselkedésre. Az észlénnyem viszont tud ökonomikusan is gondolkodni, gazdálkodni tud az adottságaimmal, egyéniségemmel. A társas lényem viszont az érett felnőtté válás útjára vezet, személyiséggé épít, képes vagyok ökonomikus viselkedésre; alkalmazkodásra, mások tiszteletére, lelki nyitottságra. Az ökonomikus szót világi jelentésben használom. Összefoglalva: Homo ökológikusként min-

den ember élhet, néhány ökonomikus-ként is, de a homo ökonomikuságra már csak törekedni lehet. Példaként szoktam említeni az úttörő és a cserkész esetét. Mi az alapvető különbség közöttük? Nem pártpolitikai, hanem magatartáskultúrábeli. A cserkész jelszava: „Légy résen!” azt jelenti, hogy gondolkodj, melyik irány a legjobb, s majd ha eldöntötted, lépj! Az úttörő jelszava, az „Előre!” viszont arról szól, hogy már kigondolták, eldöntötték helyetted, merre menj, s kötelező elindulnod!

- Ahhoz, hogy az ember ökológikusból ökonomikusá emelkedjék, miben segíthet az iskola, a vallás?

- Az iskola elsősorban a művészeti neveléssel, a lélek pallérozásával, a közösségi neveléssel segíthet abban, hogy társas lényé váljon a gyerek. Kétségkívül meghatározó szerepe van a vallásnak is ebben a folyamatban. Magam hívő, vallásgyakorló keresztény családban felnőve, evangélikus presbiterként és a mai napig érlelődő felnőttként vallom: életre szóló példát kaptam a szüleimtől, ami, ha kitérőkkel is, megerősített például abban, hogy az ember sosincs egyedül, vagy hogy minden embernek küldetése van a közösséghez, ehhez kapott talentumokat Istentől. Mikor tízéves voltam, megkérdeztem apámtól: Mi az a háromszög a templomban? Isten szeme- mondta. A hittanon azt mondta a tisztelendő bácsi, hogy Isten szeme mindent lát, el ne lopd a léniát!- idéztem. Isten nem ellenőriz, hanem őriz, fiam, magyarázta apám. Hogy ah már nem leszek, vagy nagyon távol leszek tőled se érezd magad soha egyedül, mert az Úr mindig veled lesz, őriz téged... Apámtól tanultam, s máig követem, hogy előadásaim előtt elmondom azt a fohászt, amit őa bibliaórák előtt szokott imádkozni: „ Add Uram, hogy ne az én szám járjon, hanem Szentlelked folyjon belőlem, hogy aki hallja, annak épülésére szolgáljon és ne romlására!”

- Említette a küldetés-, a hivatástudat szerepét az ember érett felnőtté válásban. Manapság erről nem sokat beszélnek, legfeljebb pályáról, amit választani s amit el lehet hagyni előnyösebb lehetőségekért. Erre biztatnak is a munkaerőpiac referensei.

- Sajnos, ez a kontraszelekció az utóbbi évtizedben egyre hatványozottabban jelen van világunkban. Elsősorban a család felelős érte, mert a meghatározó életpéldát ott kapja a gyermek, s azt tekinti fejlődése során követendő mintának. Alapvetően a pénz- és érdekközpontúság, legkevésbé a munka iránti szeretet, tisztelet jellemzi a mai fogyasztói társadalom emberét, s ez a mentalitás él a családokban is. Amikor a suszter annak idején hazament műhelyéből, s az asztalnál felesége, meg a gyerekei körében elköltötte a vacsorát, elmesélte a családjának: „Ma a tekintetes úrtól a cipőért öt pengőt kértem, de hatot adott, mert annyira meg volt elégedve. A méltóságos asszony pedig azt mondta nekem: Maga a suszterek gyön-

gye, mert az elszakadt cipőmet gyönyörűen megvarrta és megragasztotta.” Tisztelettel és bámulattal néztek rá a gyerekei, a felesége. Mert érzékelték, hogy a becsületes munkának értéke, becsülete van akkor is, ha csak annyit hoz a megélhetéshez, amennyi éppenhogy elegendő. De említhetnék az életéből is példát. Apám 1953-ban választhatott, hogy belép-e a kommunista pártba. Akkor Tolna megye főügyészhelyettese lesz, vagy továbbra is templomba jár, mint evangélikus presbiter. Nem lépett be, és másnapról segédmunkás lett. De jó anyám félelmével ellentétben mindig volt kenyér az asztalon, és a cipőtalpuk sem volt lyukas. Őt szakvizsgás jogászként 46 évig volt útkaparó, s azt is fűtőrészve csinálta. Mikor a munka végétével lekiabáltak neki a szekerekről, hogy üljön föl, hazaviszik, elhárította! Amikor hazaért, elmondta, milyen vadvirágokat talált aznap, s szedett egy csokrot anyámnak. Nekünk pedig madárlátta ajándékként a saját szendvicseinek egy darabját hozta haza. Ezek a falatok cso-

dálatosak voltak, néztük őt elragadtatással. Ma rossz példákat látnak a fiatalok. A gyerek azt hallja nap, mint nap: „A fene vigye a szemét főnököm... Az a rohadt vevő, aki bejött a boltba... Az a szemét páciens, aki nekem csak ennyi pénzt adott, mikor súlyos műtétet végeztem nála...” Nem csoda, ha ebben a légkörben a gyerek nem hall semmi biztatót, semmi örömet, ami a munkából fakadhat. Szappanoperákat lát, amelyek érvényesülési léggömbökről szólnak... A pénzérdek határozza meg a választott pályát, s azt, hogy mi a hivatása a fiatalnak, már nem is keresik. Pedig az embernek az a feladata, hogy megtalálja a talentumát, amire született. Annak birtokában tehet legtöbbet az életben és válhat javára környezetének. A hivatás, a küldetés égi, mindenki egyéniségére szabottan a teremtő Istentől kapja. Örkenyt szeretem idézni erről, a Dal című egyperceséből: „Mindnyájan tudunk valamit, és azt senki sem képes utánunk csinálni”.

Toldi Éva (Keresztény Élet)

Manipula és ürömszörp

A manipulációt manapság egyetemeken tanítják, és marketingnek nevezik. Lényegében hazugságtant, szélhámos-ság-teóriát, átveréstudományt jelent. Bepalizda. Szivatáselméletnek, átejtősdínek, hírkópéságnak is mondhatjuk magyarul. Lássunk egy keserű tanpéldát.

2010. április 20-án fölrobbant a British Petroleum (BP) Deepwater Horizon nevű mélytengeri olajkútjára épített kitermelő-állomás. Két napig lángolt, majd elsüllyedt. Tizenegy munkás meghalt. A kút pedig tovább működött a másfél kilométeres mélységben.

Mit csinált a BP és mit az olaj?

Miután Gazdaságkor egyik alaptörvénye a valóság leváltása, megkezdődött a nagy tájékoztatási hadművelet. Az első jelentések arról szóltak, hogy „szivárog az olaj” a mélyből, aztán jöttek a küzdelem részletei: „nem sikerült aktiválni a zárószelepet”, majd a különféle kitorésgátlók felszerelésének kísérletei. Ezenközben becslések jelentek meg arról, hogy napi ennyi meg annyi. A mennyit egyrészt a becslés alsó határánál, másrészt hordóban és gallonban – 1 hordó kb. 110-164, 1 gallon kb. 2,8-4,5 liter – adták meg, harmadrészt olajszivárgásnak – „oil leak” – nevezték. A szivárgás ugyanis a lehető legenyhébb folyadékáramlás megnevezése. A szivárgó hordó vagy bankszámla baját eleinte szinte észre sem lehet venni.

A szót magát a BP hírköpi találták ki, s alkalmazták az esetre, sőt azt is, hogy „A Google az olajszivárgás szóra több ezer találatot kínál fel, az első link azonban a mexikói-öbölbeli tragédiáért felelős brit olajvállalathoz vezet. Tudjon meg többet arról, hogyan segít a BP.” A cég ugyanis nem bízta a dolgot a véletlenre: számos kifejezést egyszerűen megvásárolt tekintélye és részvényeinek árfolyama védelmében. Neves hírköpi dicsérőleg írják, hogy a „BP naponta legalább 10 ezer dollárt fizet azért, hogy a katasztrófával

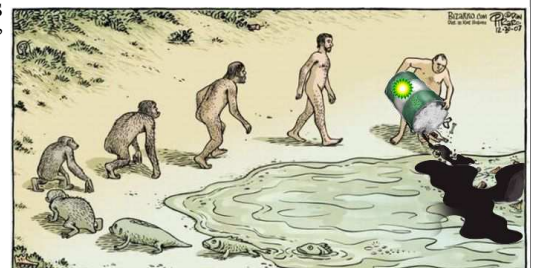
kapcsolatos találatok élén a cég pozitív üzenete szerepeljen.”

Ez nagyjából sikerült is. Az újságíróknak véletlenül sem jutott eszébe ez a pár mondat János Jelenéseiből: „A harmadik angyal is megfújta harsonáját. Erre nagy csillag hullott le az égből, s mint égő fáklya lobogott. A folyók és vízforrások harmadrészebe zuhant. A csillag neve Öröm volt. A vizek harmadrésze ürömmé változott és sok ember meghalt a víztől, mert megkeseredett.” (Jel 8,10-11) Hogy miért nem? Tudjuk. Inkább a szivárgást szajkózták, még akkor is, amikor kiderült, hogy a legszerényebb becslés szerint is napi 800 ezer (!) liter olaj ömlik, zuhog, özönlik, dől, szakad, patazik, árad, hömpölyög, buzog, zúdul a tengerbe, s fenyegeti – egyelőre – az USA déli partjait, öli a tengeri állatok és vízimadarak milliárdjait a kemény védekezés ellenére. A több tízezer négyzetkilométeres olajfolttal – sajnos – az is megeshet, hogy egy részét a Golf-áramlat Európába is elsodorja.

Egy június 6-i hírben a BP vezérigazgatója elégedetten nyilatkozta, hogy „mintegy napi tízezer hordó (1,58 millió liter) nyersolajat hoznak már fel a mélytengeri kútra helyezett olajfogó segítségével. (...) Ezáltal a kiömlő nyersolaj több mint felét sikerül összegyűjteni.” Felét? Eszerint eddig az eredetileg körözött szerény becslésnek a négyszerese (!) tehát naponta három milliónál több liter kőolaj zubogott a tengerbe? A bő másfél millió pedig ezután is mérgezi a világot? A tömérdek hazugsággal együtt annál is több?

A cikk nyomdába adásakor jött a hír: a Vörös tengerben is „szivárog” egy olajkút...

Czakó Gábor

Egyházközségi kirándulásra hívó

Nagyvázsony, Veszprém, Zirc - 2010. október 23-án

Sóvárogtunk nyáridőben, amikor az egyházközség hittanosai és ifik kirándulásairól hallottunk templomba menet. Most itt az ősz, íme az alkalom, szedhetjük az úti holmijainkat és felkeredhetünk szokásos ország néző kiruccanásunkra - bármely korosztályba tartozunk.

Lóránt atyával az élen bebarangoljuk a Dunántúli Középhegység varázslatos helyeit.

Korai órán, 7 órakor indul autóbusszunk a templom melletti nagy parkolóból, hogy a délelőtt közepén a Balaton-felvidék kisebb-nagyobb hegyei között Nagyvázsonyba érkezhessünk. Oda, melynek messziről látszó legenda lakótornya van. A régi időkben Hunyadi Mátyás a hadjárataiban tanúsított vitézségéért adományozta Kinizsi Pálnak. Mivel a várúr legtöbbször távol hadakozott, a vázsonyi rezidenciát a felesége, Magyar Benigna úrnő lakta. Majd a Zichy főnemesi család szerezte meg a várat. Később az uradalom börtönéül használták lassan pusztuló épületeit.

Napjainkban felújítások sorát éli, nevezetesen a nyárra itt tartott várjátékok.

Vártúránk után egy ugrásra találjuk a királynék városát Veszprémet, mely a Séd patakot övező dombokon és völgyekben terül el, három kistáj találkozásánál: északról a Bakony hegyvonulata, délről a Balaton-felvidék, keletről pedig a sík Mezőföld. Veszprémnek fontos szerepe volt a kereszténység bevezetéséért vívott harcban. I. István itt győzte le Koppány seregeit. A város az első püspöki székhely az országban. Veszprém vármegye volt az egyik legkorábban megszerve-

ző d ö t t vármegye. A város kedvenc tartózkodási helye volt I.

István feleségének, Gizellának. Később évszázadokon át a veszprémi püspökök itt koronázták meg a magyar királynékat. A dombtetőn, a várban, elhelyezkedő székesegyház, a püspöki palota, a kanonoki házak, Gizella és Szent Imre emlékhelyek örökre a szívébe vésődnek a látogatóknak.

A város színházát Medgyaszay István tervezte szecessziós stílusban. Ma Veszprémi Petőfi Színháznak hívják. Biztosan tetszeni fog mindenkinek.

Veszprém jeles zarándokhelye a jutasi városrészen, az egykori altisztképző szabadtéri miséző helyén található a Rab Mária forrás. Egy Mária nevű, ártatlanul elítélt rabnő ott gyakran imával fordult a Szűzanyához, hogy kiderüljön ártatlansága és kiszabadulhasson. Könyörgése meghallgatásra talált és kiszabadult. Azóta szent helynek nyilvánították. Zarándokok sokasága keresi fel, és fordulnak Szűzanyához buzgó imádságaikkal. Egy látogatásra felkeressük a forrást, ahol plébános urunk misét mond.

Veszprém után Zirc városa felé tartunk a változatos tájakon át. A Zirci apátság a Dunántúl egyik legszebb épületegyüttese. Alapítója 1182-ben III. Béla. A Bakonyerdő csendje, a Cuha patak tiszta vize, a gazdálkodásra alkalmas talaja igen vonzó volt az imádkozó és dolgozó ciszterci szerzeteseknek. A 12. század végén óriási méretű templomot és monostort építettek késő román-gót stílusban. A 16. század közepén mind az apátság, mind a falu teljesen elnéptelenedett és 150 évig

lakatlan maradt. A 18.

század folyamán történt az újjáépítése. Zirc a magyarországi ciszterci rend központja.

Temploma és a benne található értékes, szép könyvtár, valamint a természettudományi múzeum messzi földről vonzza a látogatókat. A templom a barokk stílus jegyeit viseli magán. Többek között eredeti Maulbertsch-oltárkép és Wagenmeister-freskók díszítik. A képek sok tortúrán mentek át. A Szűz Mária mennybe menetele képen eredően fiatal arcú alakok voltak. Később újrafestették őket rossz állapotuk miatt, és szereplőit az itteni szerzetesekről mintázták meg. Napjaink renovációs munkálatai eltávolították a korok javításait.

A monostor ad továbbá helyet a Reguly Antal Műemlék Könyvtárnak és a Bakonyi Természettudományi Múzeumnak is. A könyvtár legnagyobb

kincsei a ösnyomatvány-, könyv- és folyóiratritkaságok., pompás környezetben. A múzeumban az egész Bakonyra

jellemző fafajták ismertetését tekinthetjük meg geológiai ismeretanyaggal és látványos formában.

A kirándulás felejthetetlen élményt nyújt azoknak, kik először látogatnak e-helyekre, és azok számára is akik felfrissítik emlékeiket. Fáradtságunkat egy könnyű estebéddel enyhítjük hazafelé.

Várjuk a jelentkezéseket a Szent József Plébánia irodájában ügyfélfogadási időben, valamint telefonon, a 70/6271973-as telefonszámon. Részvételi díj: 5.000 Ft (Mónai Zsuzsanna)

HIRDETÉSEK

- Október hónapban az esti misék előtt fél órával rózsafüzér ájtatosságot mondunk. Szeretettel látjuk és várjuk a Mária tisztelőket.

- Október 2. szombaton a hittanosok őszi kirándulására kerül sor. Cél: Kistolmács. A programban szerepel kisvasutazás, íjászat, stb. kerettörténetünk Gedeon élete. (Bírák könyve)

- Október 15-16 Ifis őszi hétvége Balatonbogláron. Részleteket az újság hasábjain találunk.